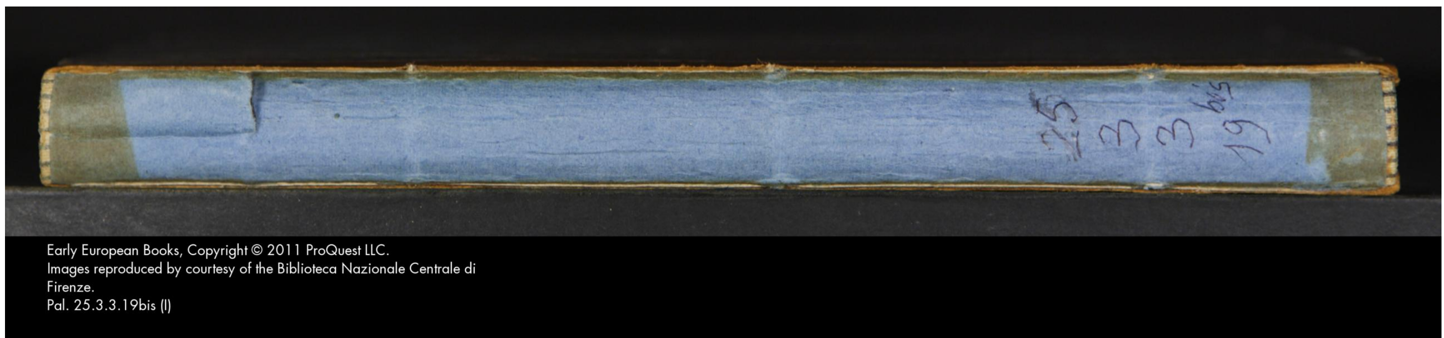

25
3
3
19 bis

Iacomo Luti di

FRANCISCI ARRETINI ELEGIA AD PIVM. II. PONTIFICEM MAXIMVM

a D uaticani præclara palatia petri
V ade precor nostri diua Thalia memor.
I ngredere e pario sublimes marmore postes:
E t supera timido tecta superba pede.
N on reor oblitam penitus tibi qua sit eundum:
E æ tibi nunc primum nam patuere fores.
T e placido accepit Nicolaus lumine quintus:
D ignatus sancto sæpe fouere sinu.
I lle sui Nicolaus honos: et gloria sæcli
M axima: quo foelix principe roma fuit.
Q ui simulac diuus superas assumptus in autas:
P ro meritis fruitur splendidiore domo.
T uq; tuæq; diu moestæ siluere sorores:
C astalius sicco tabuit amne liquor.
N ullus apollineo finxit noua carmina plectro:
N on uestrum cuiq̃ non elyconis amor.
A t nunc ingenium solitasq; resumite uires:
P laudite: iam uester regnat in orbe Pius
L acte Thalia tuo teneris eductus ab annis:
P hoebeoq; sacrum cinctus honore caput.
N unc opus est grandi uersus cantare coturno:
N unc aliam poscit noster Apollo lyram.

T e dea te nunq̄ tanto iactabis alūno
P ost pyrrham:& sæuas deucalionis aquas.
N on si meonii:redeant & sacra maronis
C armina:pelidæ uel phrygis arma ducis
H ic pius æneas nulli pietate secundus
H etruria & ueteres quem genuere senæ.
H ic pius æneas christiq; uicarius orbi
M oribus & iusto præsidet imperio.
Q uo duce iam florent studia:& Pax aurea terris:
A urea iam redeunt sæcula:uirgo redit.
Q uo duce barbaricas iam pridem passa secures
E xcutiet tellus turpe pelasga iugum.
E t pius infandi rabiem prostauerit hostis:
E t scelerum poenas teucria falsa dabit.
P arnasiusq; biceps natusq; ad sacra citheron
P eneiq; comis flumina laurigeris
D eposito ueteriq; situ turpiq; senecta
P rincipis accipient ora serena sui.
T um uos antiqua repetita sede canetis
A eneæ laudes:pontificisq; Pii.
Hæc ego uaticinor ueniēt:tu diua superbum
I am pete foelici sedula limen aue
E t reuerenter adi:maiestatemq; uerendam
D ic saluam:si te nesciet:ipsa refer.
H unc tibi franciscus tusca de gente libellum
H as cynici supplex mittit epistolulas.

Quas pie summe tui pater et spes unica sæcli
Vt solitus: placidis accipe luminibus.
Non tamen ignorat quanto maioribus ipse
Laudibus: & quanto dignus es ore cani.
Illi non animus: desunt pater optime uires:
Quod nequeunt humeri ferre: recusat onus.
Nec pelago fidit parua se naue uadosi:
Littora contentus summa secare maris.
Qualiacunq; igitur minimi munuscula serui
Quem geris æterni summito more dei
Sic hominum mundiq; diu moderatus habenas
Candidus exuperes serius astra Pie.

FRANCISCI ARRETINI AD PIVM PONT. MAXIMVM IN DIOGENIS EPISTOLAS PROEMIVM

d IOgenis philosophi epistolas nuper a me e græco in latinum traductas cui potius dicare et possum et debeo q̃ sanctissimo nomini tuo beatissime pater Pie? Nõ ꝙ exiguum munus et tua indignum maiestate: et ingenioli mei uires non intelligam: sed ꝙ pro suis erga me: et studiosos oẽs immortalibus meritis omne meum studiũ quãtulũ cunq; laborem: uigilias. iure optimo sibi uẽdicat cle

mentia tua. Verũ si recto iudicio quæ te digna sunt
uellemus dũtaxat intueri: uix unus aut alter: ne dicã
nemo hac nostra ætate merita sanctitatis tuæ laudes:
nedũ oratione unq̃ assequi cõplectiq; possent. Nam
ut id quod maximũ est ĩ præsentia taceam: te sũmũ
pontificem: christi uicarium: alterum deum in terris.
Quo nihil admirabilius: nihil sanctius intuemur.
Quãti existimandũ est: ꝙ tãtam & tam amplissimã
dignitatẽ ĩnumeris: maximisq; uirtutibus: præstãtissi
mo ingenio: clarissimis artibus sũmo studio: & labo
re comparatis exornas: auges: illustras. Quæ cũ non
opinione quadam: sed certitudine: nõ auditu: sed ui
su ipso: non unius aut alterius prædicatione: sed to
tius orbis testimonio luce clariora in te appareant:
Quid admiramur ꝙ ex tãto & tã clarissimo reueren
dissimorũ patrũ ordine: & uere uniuersi orbis cardi
num omnes uno ore te sũmum pontificẽ iam pridẽ
fore augurabantur. Siue. n. religionẽ: siue clementiã
siue animi magnitudinẽ: siue bonarũ artium studia
intueri uelimus: ad hunc te summi pontificatus api
cẽ iure ipso quiuis ascendisse profiteatur necesse est.
Sed longius q̃ institueram studio utinã nõ audacio
re profectus sum. Neq;. n. huius loci neq; meæ facul
tatis est innumeras maximasq; Pii põtificis uirtutes
cõplecti. Quãobrem ut ad Diogenẽ nostrũ ueniam
nihil mihi ĩ hac præfatione de eius uita & moribus

ut in phalaride feci ſcribendum duxi. Illius.n.uitæ nulla fere mētio apud latinoſ: parua apud græcos fe rebatur. Ideo mihi uiſum eſt tātum uirum pro uirili parte noſtris hominibus notum facere: & Phalarim noſtris tandem donare latinis. De hoc autem & alii nonnulli: & in primis Laertiuſ Diogenes ſcriptor ac curatiſſimus diffuſe eleganterq; oīa digna memoria complexus eſt: & ex his epiſtolis plane intelligi po teſt qualis uir fuerit. Quē ego uirū uel maxime ī hu manis rebus contēnēdis admiror: ut homo nō ſtul tus: nullius odio: aut inuidia: omni affectu uacuus: tam libere in oēs loqueretur. Cōfero.n.nōnūq̄ Dio genem noſtri ſæculi hominibuſ: quibus ob uirtutis ſtudium & humanarū rerum cōtemtū tot tantaq; ab īmortali deo præmia præponuntur. Nullū tamen ui dere mihi uideor: qui uel ī mediocris fortunæ homi nes ea dicere auderet: quæ nulla eiuſmodi ſpe ī Ale xandrū macedonem noſter Diogenes. Opeprecium igitur uel hac ſaltē gratia noſtræ religionis homini bus fore arbitror: ſi nō aliorū relatū: ſed ſui ipſiuſ uer bis Diogenē eloquentē audiant: & q̄d de fortunæ & corporiſ bonis ſenſerit ītelligāt. Sed hæc & alia ī hoc uiro admiratione digna longe melius poterit tua ſa piētia iudicare: cui ſi ſtudiū meū nō īgratū ītellexero alia & fortaſſe maiora tuo præſtantiſſimo iudicio cō firmatus aggrediar. nūc ad ipſū diogenē ueniamus.

Diogenes Crateti.S.D.

a Vdio q̄ iniquo animo feras ꝙ athenienses ebrii me uerberarunt: & grauibus contumeliis affici sapientiam conquereris. Certo tamen scias uelī Diogenis corpus ab ebriis uerberibus affectum Virtutem uero minime. Quippe quæ neq; honestari possit a prauis neq; uitupari. Diogenes igitur nullā accepit iniuriam: sed atheniēsis populus. Ex quo nōnulli uirtutem contēnere uidētur. Itaq; pp unius amentiam publice īsipientes ꝑeunt: cum quæ nulli omnino usui sunt cōsulant: & exercitum parent ubi qete uiuere oporteret. Quod si a pricipio suam cohibuissent: stultitiā: nunq̄ i huiusmōi mala īcidissent.

Dio. Megasteni.

m Vlta quæ Peræ nostræ oneri erant abiecimus Thebane Megastenes catinū uidelicet & poculum: cum alterius loco pane: ī quo cōcauum est: alterius manu uti me posse ītelligam. Neq; me pudet huius doctrinæ auctorem q̄uis puerum ostendere. Non.n. decet utile ad libertatem assequendam inuentum contemnere sed complecti:

Dio. Timomacho

n On uidētur mihi oīa nostra ī uirtute cōstituta esse: quoniā multorū uoluntas tollit dignitatem. Neq; meliti filius cum diceret Iouem patrem hominumq; deūq;: illum honore affecit: sed minuit

potius. Graue nãq; est: ut quos parentes ob morum prauitatem abdicant: eos filios Iouis esse credamus. Ea igitur canis sola poterit quæ secũdum uirtutem efficiuntur.

Dio. Metrocli

a Sseris ut audio nihil mirum ꝙ duplex palliũ & peram ferimus. Ego autem neutrum horũ admiratiõe dignum plane cõfiteor: sed bonũ utrũq; cum spõte ꝓficiscitur. Siquidem nõ corpus dũtaxat hac uictus tenuitate uti oportet: sed etiam una aĩam Neque multa promittenda sunt: facienda autem quibus nunquam contenti sumus. Sed uitæ uerba cõsentanea ostẽdere: et quæ audeo facere: ea et testari decet Fortasse athenienſem populum aut corinthiorũ in quos testes me dicere suspicaberis: meam dico animam: quam mea peccata latere minime possunt.

Dio. Megasteni

p Etii abste domum & mihi gratiam habuisti: Deinde cum cocleas cõsiderarẽ: inueni mihi domum uentorum remedium: dolium uidelicet in metroo. Ab hac igitur cura me absolui. Quare gratulare nobis naturæ inuentoribus.

Dio. zenoni

n On iccirco parẽtibus gratia habenda est: ꝙ me genuerũt. Quoniã res humanæ natura

non qualitate proueniunt. Confusio. n. elemẽtorum ꝓcreationis causa est. Atqui eorum quæ præter sen tentiam & uoluntatem fiunt: nulla habenda est gra tia. Generatio autem rem uenereā sequitur: hoc est uoluptatem. Nō generationem meditatur qui gene rat. Has ego uoces omni penitus affectu uacuas ua tes supbæ uitæ cōtrarias esse ꝓfiteor. Quod si cui for tasse duriores uidebuntur: natura eas & ueritas atte statur: & eorum præterea uita: qui nulla animi elatio ne sed cum laude uitam agunt.

Dio. Metrocli

a Vdio te de uirtute ad nos scribere: & familia ribus polliceri oratione tua nos adducturum ut de te recte sentiamus. Ego autē tyndari filiam nō laudo: quæ medicamentū ad dolorem leniēdum ui no imiscuit: quoniam sine uino afferre id oportuit. Tu quidem nihil studioso homine dignum præ te tulisti: Sed litteris te nobis persuasurum arbitraris. Hoc habui quod ad te scriberem: ne p inania: sed tu ipse coram nos alloquaris.

Dio. Phanomaco

a Deo mihi uita incerta est: ut dū hāc ad te epi stolā scribā me uicturū dubitem. Feci autē ea dignum monumētum. Diuina. n. q̄ humana maio ra sunt. At unum nobis dūtaxat certissimum est cor ruptio post generationē. Quod cū mihi dubiū mini

me ſit:inanes corpuſculi noſtri ſpes & breui euolantes abiiciẽdas:ne ue ſupra :hoĩem ſapias admoneo.

Dio.ad Ariſtyppum.

ſ Ignificas mihi macedonũ regem uidẽdi noſtri deſiderio teneri:bene aũt feciſti:ꝙ illi macedonas præpoſueris. Noſti.n.nos nullius imperio parituros. Videre autẽ meũ animũ:& me tanꝙ hoſpitem accipere nemo uelit. Quod ſi Alexander & uitã & uitæ noſtræ rationes cognoſcere cupit:ei ĩ memoriam reducas:tantum athenas a macedonia:quantũ macedoniã athenis abeſſe.

Dio:Metrocli

ſ I uis bonus & benignus uideri:tuis abiectis facultatibus pallio indutus ad nos uenias. Sed non potes Epheſtionis nanque foemoribus teneris.

Dio.Monemo

r Ogarunt me magarẽſes adoleſcentuli ut tibi menodorũ philoſophũ cõmendarẽ: ridiculã ſane cõmendationem. Nam ꝙ homo ſit:ipſa hominis effigie: ꝙ philoſophus: uita & moribus cognoſces. Qui.n.bonus eſt ꝑ ſe ipſum cõmendatur.

Dio.Menodoro

Orinicus lariſſeus auditor noſter argos clarũ equis oppidum uidere cupit. Qui abſte non multa cum philoſophus ſis poſtulabit.

Dio. Olympiadi

r Eprehendis uitã nostrã tanq̃ laboriosã & pp eius asperitatẽ omnibus odiosã. Ego aũt spõte mea eam cõplector: ut quicũq; me imitantur non omnino uoluptatibus dediti uideantur.

Dio. Timomacho

p ythagoras Euphorbiũ Panthi filium se fuisse dicebat: Ego autẽ cũ essẽ iuuenis: me Agamẽnonem fuisse memini. Septrũ nãq; meũ baculus est: & sagũ duplex palliũ. Sacculus uero ob pellis imitationẽ clipeus. Quod si comã nõ nutrio: iuuenis tũc eram agamẽnon: nũc senex: caluus factus sum. Huiusmodi merito & sentiri & dici possũt ad eum qui se sapientem profitetur.

Dio. Crateti

l Acedemonii cõtra nos legẽ tulerunt ne spartam accederemus. Sed tu nil nos reueritus nomine tãtũ cynicæ sectæ uteris. Miseri sane qui odio habẽt quæ uelle sectari uidentur. At ego solus uirtutẽ sequor: nec queq̃ noui q tenuiori uictu uixerit: q̃ ego. De difficiliũ aũt rerũ tolerãtia qsnã præsẽte Diogene gloriabitur? Præterea nõ est consentaneũ ut lacedemonii fortitudinis ostẽdẽdæ gratia sine muris spartã habitent: ĩcustoditã autẽ aĩam affectibus prædam relĩquãt: neq; ullũ ei præsidium ĩponãt: & cũ finitimis maximo terrori sint: suis ipsi morbis se pire

patiátur. Quippe q̃ uirtuté expellũt: q̃ sola aĩo bene ualere: & quo cõficiuntur morbo liberari potuerũt.

Dio. Megastheni

u Eni mi pater athenas: ubi cũ Socratis socium foelicitaté docere ĩtelligeré: ad eũ audiẽdũ ꝓfectus de duabus ad illã uiis differenté inueni. Neq; plures esse dicebat. Alterã longã: breuẽ alterã. Licere ãt cui utrã uelit deligere. Quibus auditis nihil tũc: sed deinde reuersus rogaui: ut eas mihi uias ostẽderet. Is ꝓpere se sella exurgẽs ĩ urbẽ primũ. inde arcẽ uersus nos duxit. Cui cũ appropĩquaremus duas nobis uias ostẽdit: & quidẽ accliues. Verũ alterã breuẽ ãgustã & aspã: lõgã alterã: latã & facilẽ. Ibi tum cõsistẽs: hæ ĩquit duæ uiæ ad arcẽ ducũt: huiusmodi sũt quæ ad foelicitaté: cuiq; utrã uelit deligẽdi optio datur. Verũ alii breuioris uiæ difficultate ꝑterriti declinãt: & lõgã hãc capescere aggrediuntur. Ego cũ tolerãdis laboribus melioré me euasurũ intelligeré: accliuioré illã et aspam mihi delegi. Nã q̃ ad foelicitatem ꝓpat: eũ & ꝑ ignes & enses uadere oportet. Hæc ille Qui cũ mihi quoq; hãc uiã aggrediẽdam ꝑsuasisset ueste me et tunica exutũ palliũ ĩduit: et sacculũ pane poculo: catino: grauẽ humeris ĩposuit. Extra gutum et strigilem suspẽdit: præterea et baculum dedit. His ego ornatus rogaui cur pallium ĩduerit. Qui respondit ut te utroq; exerceã æstiuo calore & gelu hiemali

Quid inq̄ nô simplex dedisti? Minime quidé. Esset enim ĩ æstate nimie uoluptati: in hierne auté supra humanas uires intolerãdum. Tum ego. Ecquid me sacculo onerasti? At ille. Vt quocũq; ꝑ domos médi cando circũferas. Quid poculo & catino? Quoniã & sitire te & esurire: & iccirco cibo uesci oportet. Quid gutum & strigilem addidisti? Alterum ad laborum lenimentum: alterum ad sitim squaloremq; tollen dum. Quid baculum? Ad cautioné. Ad quam? Ad quas dei in poetas utuntur.

Dio. Megasthenì

a Scendi post certamé in olympia: postridie Ci cermus Pancratii luctator olympiaca corona ornatus cũ amicorũ turba domum rediés in itinere mihi obuiã factus est: Cui cũ manũ dedissem: desiste inq̄ infoelix ab hac miseria: & hũc animi tui fastum deponas quæso: q ab olympiaco certamine incogni tus ad parẽtes tuos reuerteris. Et dic oro: qua nã gra tia adeo elatus es? Quid sibi uult corona? Quid pal ma in manibus? Quid tanta sequentium turba? Tũ ille. Quoniam in certamine omnes uici. O rem mirã inquam. Iouem ne & fratrem uicisti? Minime. Sed quid? singulos ne in certamen prouocasti? Neq; hoc quidem. Quid tãdem? Nunquid ab aliis uictos sor titus uicisti? Etiam. Et quonam pacto qui aliis suc cubuerunt: qui certabant eos te uicisse profiteris.

Quid præterea uiri ne erant dũtaxat qui certabant? Non.uerum etiam & pueri. Nũquid & hos fortiter superasti?Minime.non.n.meæ sortis erant. Et quid omnes ne tuæ sortis homines abste uicti sũt? Etiam dic inq̃ quæso. Nũquid tuæ sortis homines perfecti sunt?Sane perfecti.At Cicermus cuius sortis homĩes uicit?pfecte igitur Cicermũ uicisti? Minime inquit. Si ergo neq; pueros neq; perfectos superasse te dicis: Qua ratiõe te oẽs uicisse audes affirmare?quos nũq̃ habuisti aduersarios? Viros tota græcia atq; asia cla rissimos?Age fortiores ne q̃ tu:an pes?an ĩferiores? Fortiores. Fortiores ne q tibi succubuerũt: appellas pares?& quo nam pacto pares uincere potuisti:cum te inferiores non fuerint?Tum inferiores inquit.Et quid inquã a tanta animi elatione non cessas si infe riores uicisti? Gloriaris perinde.n.ac si solus id face re potueris & non quilibet.Ecquis nã est:qui inferio res superare non possit?Omitte igitur hæc Cicerme: neq; huiusmodi certamine neq; aduersus homines quibus inferior paulo post uel senectute futurus es contende:sed quæ uere bona sunt complectere:& in telligas:non qui ab hominibus: sed qui animo uer berantur fortes & constantes esse: neq; loris aut pu gnis:sed pauptate:dedecore: ignominia:exilio tole rantia:edoceri.In his contẽnẽdis te exerceas.Hoc.n. pacto & beate uiues:& forti animo morieris.Sin illa

prosequeris: uitam miseram duces. Hæc cum admo nerem: & palmã abiecit & coronam: & ut ab instituto & opinione sua desisteret psuasus abiit.

Dio. ad Aristyppum Cyrenaicum

a Vdio te cõtra nos exerceri: & apud tyrãnum singulis diebus nostram exprobrare pauptatem: ꝙ aliquando ad fontem olera lauãtes in panis obsonium nos reperisti. Ego autem quodammodo admiror beate Aristippe: ut qui uirtutem laudant: paupertatis accuses: & maxime cum Socratis auditor sis. Et me ꝙ idem pallium & hieme & æstate induor: cum mulieribus mihi commune: quod obsonium nõ ex hortis neq; ex popinis mihi compo: sed ex gignasiis. Sed tu mihi pp siculas mensas oblitus uideris: & ego tibi non reducam ĩmemoriam quãti sit paupertas: maxime athenis: neq; me eius excusabo. Nõ. n. ego in te ut tu in alios bonũ repono. Satis tibi sit. quod mihi de me ipso credo. Cõmemorabo autẽ tibi aliquando Dyonisiũ & beatas eius quæ te delectant consuetudines cum uariis conuiuiis saturaberis. Ex quibus nos nãq; perturbamur homines alios uerberibus affectos: alios cruci affixos: in ergascula alios coniectos uidebamus. Aliorum præterea uxores ad iniuriam raptas. Aliorum filios & seruos complures non unius tantum: neque ipsius tyrãni sed profanæ etiam multitudinis. Necnõ & te ad ne

cessitatem bibentem:stantem:ambulantem neq; po tentem propter aureas pedicas effugere. Hæc ego pro illis tibi obprobriis tibi inquam commemora bo. Nos ut uiuamus lauare olera nouimus: Dyoni sii fores seruare ignari. & profecto melius q̄ uos qui Dyonisio consulitis: & uniuersæ siciliæ impatis. Ve rū esto: quæcunq; aduersum nos dicis intelligas: & uerba ab effectibus non dissentiant. Omnia. n. apud Dyonisium bona uerbis tenus sunt. Libertas autem quæ sub Saturno fuit in uescēdis pultibus īuenitur

Dio. Phanomaco

[s] Edebā in theatro: & libellos glutine resarcie bam. Venit Alexāder Philippi: mihiq; tantū eregione appropinquauit: ut soli se opponeret. Ego cum papiri scissuras uisu nō amplius essequerer: sub latis oculis præsentē agnoui. Tum ille porrecta dex tera me nomine appellauit. Ego cōtra: uere inq̄ insu perabilis es adolescens: cū parē diis habeas potesta tem. Ecce. n. quod dicūt solē lunæ obiectu laborare: Idem & tu tuo obiectu effecisti. Tum Alexander io caris inquit Diogenes? Quid iocer inq̄? nōne uides me incoeptam opam tua causa intermittere? cū non clarius q̄ noctu ītuear: & cū nihil præstet mihi i præ sentia disputare cōpellor. Nihil inquit præstat tibi Alexander: ne minimū quidem inq̄. Nullū. n. rebus meis bellum indicit: nihil mihi eripit. Quēadmodū

macedonum lacedemoniorũq; & aliorum quorũdã opes. In quibus ſingulis rege opus eſt. Propter pau pertatem inquit præſtat. Quã inq̃ pauptatem? Tuã inquit: cum adeo mendicus ſis: ut omniũ ferme in digeas. Ad hec ego. Nõ eſt Alexãder pauptas carere pecuniis: neq; malũ ẽ mẽdicare: ſed oĩa cupiditate cõ plecti: & uim ĩferre: quẽadmodũ uos. Præterea meæ pauptati: fõtes terra: ſpelũcæ: pelles ſatiſfaciunt. quo rũ gratia nemo cũ terra aut mari bellũ gerit. Sed ſcito nos ut geniti ſumus ita uiuere. Veſtræ autẽ ſortis ho minibuſ neq; terra ſufficit: neq; mare. ſed his relictiſ in coelum contẽditis: neq; Homero creditis. qui ad noſtram emendationem ne horũ cupiditate mouere mur: diuerſorũ generũ ſupplicia deſcribit. Hæc ego cum rationibus confirmarẽ: plurimo rubore pfuſus Alexãder ad quẽdã ex ſociis cõuerſus Niſi eſſẽ inqt Alexãder Diogenes eſſe uellẽ. Inde me plurimũ hor tatus ut ſecũ militarem uix a me dimiſſus abiit.

Dio. Olympiadi.

NOli dolere cũ familiaribus Olympias ꝙ pal lium induor: & hoſtiatim panẽ mẽdico: nõ enim turpia ſũt: & libero homine: ut ĩquis: indigna: ſed bona & arma cõtra eos: qui falſis utũtur opinio nibus: qui uitæ bellum indixerunt. Hæc ego nõ ab Antiſthene primum didici: ſed a diis & heroibus: & iis qui ad ſapientiã totam græciã conuerterunt: Ho

mero uidelicet & tragediarum ſcriptoribus. Hi nāq;
Iunonem Iouis coniugem in ſacerdotis faciem uer
ſam tali habitu fuiſſe ſcripſerunt.
I nclita per ſacros cogentem numina fontes
I nachidas uitæ præſtantes munera nymphas
Et thelaphum Nerculis filium cum argos proficiſce
retur: noſtro longe abiectiori habitu extitiſſe: cum ĩ
fortunæ auxilium uili panno corpus tegeret. Et Vli
xem laertis ylio domum redeuntem ſciſſum amicu
lum & fumo ſordidatum operuit. En age olympiaſ
Nunquid hic meus habitus & mendicatio turpia ti
bi uidentur? an potius & mira etiam regibus: cuiq;
ſapienti ob tenuitatem expetēda. At Thelaphus re
parandæ bonæ ualitudinis gratia. Vlixes ut procos
iam pridem infenſos ulciſceretur: huiuſmodi habi
tu latuerunt. Ego uero ut foelicitatem conſequar: cu
ius minima particula eſt Thelaphi bonū. Vīco enī
falſas opiniones: quarum gratia non unum dominū
eligimus: fugio morbos & forēſes calamitates. Pera
gro liber ſub Ioue uniuerſam terram: neminē ne ma
gnos quidē dominos formido. Quod ſi hæc mea
epiſtola qua me longe meliores pallio & pera panē
etiā ab īferioribus mēdicare oſtendi tibi cōſolationē
attulerit: grās hēo: Sin minus: fruſtra dolore afficeris

Dio. Maronicenſibus

r Ecte feciſtis ꝙ ciuitatis nomen meliore appel

latione mutastis: pro maronia.n. hipparchiã uocari maluistis. Nã satius ẽ ab Hipparchia foemina quidẽ uerũ philosophiæ studiosissima: q̃ a Marone uiro te mulẽto appellari.

Dio. Crateti

a Vdiui te uniuersum patrimoniũ tuũ in fiscũ cõtulisse: & ĩ medium clara uoce prædicasse Crates Cratetis filius Cratetẽ liberũ fecit: & hoc dono uniuersam ciuitatẽ delectari: nosq; admirari taliũ uirorũ artifices: & hac gratia uoluisse nos athenis ad se accersere: nisi tu sentẽtiæ nostræ haud ignarus dissuasisses: laudo animũ tuũ: & te res tuas in publicũ contulisse maiorem in modum letor. Quippe qui ocius expectatione melior q̃ opinarer euaseris. Verũ tu q̃primũ ad nos redeas uelim. Adhuc enĩ opus est ut in aliis exercearis. Siquidẽ minime tutũ est ut illic morã trahas: ubi tui similes nõ ĩuenias.

Dio. Metrocli

n On solum panis: aqua: cubile: palliũ: modestiã me docent & tolerantiã: sed si ita dicendum est etiã pastoralis manus. Vtinã primũ illũ bubulcũ cognouissẽ. Curæ igitur hæc tibi sint quocũq; properaueris. Est enĩ uitæ nostræ consentanea. Incõtinẽtes autẽ mulierũ cõgressus lõgũ ocium postulãtes ualere iubeas. Non enĩ honorabile est secundum Platonẽ ut pauper id expetat. Ille autẽ perbreui uia

ad foelicitatẽ properat: Mulierũ cõgressus utilis: sed quãtũ hoc multitudini detrimentum afferat: ab his qui didicerũt intelliges. Tu noli ab incoepto desiste re. Noli inquã: & siquis huiusmõi gratia uel canem uel aliud quiduis appellet.

Dio. Metrocli

n Oli stolæ Metrocles & nomini & uitæ tãtũ cõfidere: sed etiã petẽdo hominibus necessaria: nõ. n. turpe est. Nã reges & prĩcipes a subditis pecunias: milites: naues: & q aduersa laborãt ualitudine: a medicis remedia. Amãtes ab iis q̃s ĩ delitiis habẽt oscula & cõtactus postulãt. Et Herculẽ ferunt ẽt a sensu carẽtibus uires accepisse. nõ tamẽ gratuito petẽdũ est: neq; ut deteriora: sed ad salutẽ oĩum naturæ necessitatẽ patere oportet. Quod cũ feceris: Herculẽ Iouis filiũ imitare: ut scilicet maiora teddas q̃ accipias. Quorsũ hæc? Quod nõ ad ueritatẽ est gloria ꝑ qua ubiq; cõtẽde: & si nihil cõseq̃ris. Bona. n. quædã cõsuetudo est huiusmõi: aduersũ hæc bellũ ferũt Socratẽ dicere: Bonos nõ petere: sed postulare. Eorũ. n. oĩa esse quẽadmodũ & deorũ. Qđ hic colligere conabatur: quoniã dii oĩum domini sũt. cõia ãt amicorũ. Qui bonus ẽ: is deo amicus ẽ. petes igitur tua.

Dio. Timomacho

u Eni cizicum: ubi inter deambulãdum ianuã quãdã his uersibus ĩscriptã cõspicatus sum.

Natus Iouis fortiſſimus uir Hercules hic habitat. In tret hanc domum nihil mali. Conſtiti: & cũ legiſſem prætereuntem quendam ſciſcitatus ſum. Quis & un de eſſet earũ ædiũ dominus. Qui cũ me cibi petẽdi cauſa rogaſſe arbitraretur: reſpõdit. Neq̃ homo dio genes: ſed abi hinc. Tunc ego mecum. Profecto hic mihi uidetur quicũq; ſit: ex uerbis ſuiſ hoſpiciũ clau ſiſſe. Inde paulum ꝓcedens alias fores conſpicor eo dem inſcriptas iambico. Hic inquam quis nam ha bitat. Publicanus inquit homo uulgaris. Tũc hanc ne malorum ianuæ inſcriptiõem habẽt: an bonorũ? Vtrorunq; inquit. Hic ego. Et qua nam gratia? ſi ita uobis expedit hoc iambico portas ciuitatis nõ ſcribi tis: ſed domorum fores: quæ Herculem capere non poſſunt? Aut. n. ciuitatem hanc inſcriptionem habe re oportet nõ domos: aut publica uobis mala noce re nõ poſſunt: ſed priuata. Neſcio inquit ille Dioge nes quid tibi reſpõdeam. At ego. quid inquam uos ciziceni malum arbitramini? Morbum inquit: paup tatem: mortem: & id genus alia. Hæc arbitramini ſi domum ueſtram ingredientur: uobis nocumẽto fo re: ſi nõ ingredientur. Minime. Quid ni inquit? Sũt hæc inquit ut dicis? Sed nunquid ſi ea uos mala nõ attigerint ledent? Minime. Sed ſi attigerint. Domi igitur attingere uos poſſunt: non in foro. Eſt ne ali quis qui dũ in foro ſumus malo interdicat: ne nos

attingat non autem domi? Quid nam tibi reſpõdeã
inquit neſcio. Quid præterea malum ne cum domũ
ueſtram ingredietur uos ledit: an cũ uos ipſos? Cum
nos inquit. Ergo cum opus eſſet uos: iambico inſcri
bitis ianuas. Et quonam pacto Hercules cum unus
ſit tot poteſt domos habere? In hoc ſane maxima ci
uitatis ueſtræ ſtultitia oſtenditur. Et quæ nã inquit
decẽtior fieri poſſet iſcriptio? Oportet ne inquã oĩo
ianuam inſcribi? Sane inquit. Tum ego. Audi igitur
hic pauperies habitat: intret nihil mali. Ad hæc ille.
Dic quæſo meliora. Nam malũ eſt? Malum inquit
ueſtra non mea ſententia. Sed nunquid lydorum bo
ues conſumit paupertas? per deum non ne malum
eſt. Et qd nam facit inquã: quãobrẽ malam dicis fa
mem inquit: frigus: contemtum. Sed nihil horũ quæ
dicis: facit paupertas. Nũquid fames? ſiquidem mul
ta humi naſcuntur: quibus & famẽ poſſumus & fri
gus depellere. Neq;.n. reliqua quæ nulla ſunt animã
tia frigus ſentiunt. Natura inquit ita muta inſtituit.
Tũ ego. Homines ratio ita facere edocet. Verũ mul
ti diſſimulant propter mollitiem. Sed habent in hac
uita auxilia animalium pelles: ouium uellera: ædifi
ciorum & domorum parietes. Neq; propterea contẽ
tum patit paupertas. Ariſtidem equidem pauperem
aliquando uectigalia exigentem nemo contemſit.

Neq; Socratē Sophronisci filiū. Siquidē pauptas nemini detrimēto ē: sed malitia. Quid inq̄? apud nos huiusmodi paupertas est: ut sit uestra sententia eligēda: uerum innumera a uobis mala abigit. Quæ nā dic quæso? inuidias: odia: calūnias: parietum perfossiones: cruditates: tormenta: alios morbos q̄ grauissimos. Inscribite igitur ianuas uestras non Herculem apud uos sed paupertatem habitare. Siquidem quæ Hercules interimere potest monstra: ea nullā uobis formidinem incutiunt. hydra uidelicet: tauri: leones cerberi: quorum nōnulla ipsi uenatu persequimini. Verum quæ paupertate abiguntur ea molesta sunt: & qdē modica īpēsa custodem uestram aletis paupertatem. In Hercule autem multa consumetis. Sed infamis inquit paupertas est: Hercules gloriosus. Tibi inquam paupertas infamis est: Augeæ uero: & Diomedi thraci: & aliis Hercules. Ad hæc ille. Non psuades mihi Diogenes ut paupertatis nomine ianuā inscribam. Quare aliud inuenias ut herculis inscriptionem tollendam mihi persuadeas. Inueni inquam audi. Hic iustitia habitat? nihil ineat mali. Tum ille assentior tibi inquam. Non tamen ut Herculem deleam: sed iuste ascribam. Recte facies inquam: quod cū scripseris: supinus dormias ut ulixes: neq; quicq̄ amplius uereare. Faciam inquit: & tibi habeo gratiā

ꝙ nos a prauis affectibus liberos Diogenes reddidi ſti. Hæc i cizico amice Timonache correximus.

Diogenes Policei

p Vdeat te eorũ quæ mihi minaris. Sed quid ti bi nõ obſequor? ne Eriphile peior euadã. Ne ue meos mores male permutẽ. Ita ne me facturũ cẽ ſes: & rationes me ſequi nõ recordaris? Minaris aũt cantaridis minas: hoc eſt mortẽ. Neq; intelligis hoc pacto te mihi potius diſſuadere. Eſt. n. qui noſtri cu ram habet: & malorũ operũ debitũ ſuppliciũ exigit. uiuentibus quidẽ ſimpliciter amor. Tuis autem de cuplum. Hæc ego nulla minarum tuarum formidi ne ad te ſcripſi. Sed ut mei gratia malo aliquo affi cereris.

Diogenes Monemo

c Vm epheſo profectuſ eſſem: rhodum prope doliorum certaminis uiſendi gratia nauiga ui: egreſſus e naui oppidum ad Lacydam hoſpitem diuerti. Qui cum forte me applicuiſſe præſenſiſſet: e foro diſceſſit. Ego autem peragrata urbe nuſquã ei obuiã factus: cũ eũ in urbe eſſe intelligerẽ: in deorũ hoſpitiũ me cõtuli libẽs. Poſt tertiũ uel q̃rtũ potius diẽ cum me in uia quæ ad caſtra ducit offẽdiſſet &: ſalutauit me: & domũ obtulit: & nihil ei ſucceſſens ꝙ me tot diebus nõ conueniſſet: turpe inq̃t Lacyda

ſi deos qui cum appellenti mihi domus tua claude
retur benigne me ſuſceperũt:deſeram. Verum cum
dii nulla huiuſmodi re offendi poſſint: ſed nos ob
noſtram imbecillitatem ægreferamuſ:ueniam. Priuſ
tamen ſi placet in gymnaſium exercitationis gratia
aſcendamus. Nõ enim oportere arbitror:ſi ad te me
lioribus relictis hoſpitibus diuertam: corpus cõtem
nendum. Bene inquit dicis Diogenes. Neque ego te
ut deos reliquas. Ego autem aſcendi: & in Lacydæ
domum diuerti. Vbi apparatus erat: non qui natu
ræ & humanæ neceſſitati ſufficeret:ſed inani opiniõi
qua alii ſuperantur. Lecti namque ſtrati erant perq̃
ſumptuoſiſſimi & menſæ eregione:aliæ quidem nu
ceæ:aliæ acernæ plenæ argenti fulgebant. Ibi & mini
ſtri alii uaſa parabant:alii aliis uacabant miniſteriis.
Quæ omnia conſpicatus in hoſpitium tuum inquã
ueni Lacyda utilitatem aliquam conſecuturus. Tu
autem inimicorum paraſti conuiuium Quare iubeaſ
hæc omnia hinc auferri. Nos autẽ accipias ut heroas
in iliade Homerus in pelle bouis ſilueſtris: uel ut la
cedemoniis in thoris. Et ſine corpus quibus aſſue
tum eſt: diſcumbere. Seruus hic unus ſit qui mini
ſtret. Sufficiũt huic operi manus noſtræ etenim hac
gratia uobis a natura datæ ſunt: pocula nobis ſint e
uili luto fictilia. Potus ex fõte aqua. Cibus ſit panis:

pulmentum:ſal uel naſturtium. Hunc ego uictum: hunc potum ab Antiſthene didici nō tanquam ma la ſed omnium optima:& quæ facilius inueniri poſ ſunt in uia: quæ ad foelicitatem ducit: quæ diuitiis omnibus præferenda:& maximo honore habenda eſt. Eſt uia in loco munitiſſimo & abrupto accliuis & ardua:Quam ob eius aſperitatem uix nudi ſingu li ſuperare poſſunt: ne dum onere aliquo & uincu lis impediti. Sed neque qui rerum aliquid neceſſa riarum paret. Inter eundum uictum inuenire poſſu mus herbam aut naſturtiū. Potum facillime aquā. Maxime uero ut ꝑfacile ābulemus naſturtio aquæ leui pallio aſſueſcere nos oportet. Suſcipiendum cō tra terrena certamen. Nam in ſummo conſtitutus Mercurius proficiſcentes perturbat qui iniquum uia ticum non habent:ii nulla cuiuſquā ope iter faciūt. Huic ego uictui primum apud Antiſthenem aſſue tus ad foelicitatis uiam uno ſpiritu ꝓperaui:& cum iuxta accederem:hæc inquā propter te foelicitas per peſſus ſum:Et profecto magnum bonum eſt aquā bibere:& naſturtium eſſe: & humi ſomnum capere. Tū ego illa ego inquit hæc tibi q̄facillima reddam: & diuitiis,potiora:quas mihi homines anteponunt. Neque quem alant tyramnum intelligunt. Ex illo ego foelicitatis uerbis auditis nō amplius illa exer

q̄ornatiſſimo. Cum igitur ſpuere uellem excreaui & circumactis in omnem partem oculis: cum nullius mihi ſpuendi locus reliqueretur: ipſum inſpui adoleſcentulum. Qui cum de me quereretur: noīe eū appellanſ. Quid inquam de me & nō de te ipſo cōquereris? qui triclinii parietes & pauimēta tanto ſtudio exornaſti: & te dūtaxat īornatum reliquiſti: ut aptiſſimus in quem ſpuerem locus uiſus ſis. Tū ille imperitiam noſtram mihi arguere uideris. Verum non iterum hoc dixeris. Te enim ne pedem quidem amplius relinquam. Poſtridie eius diei ſuis diſtributis diuitiis: & peram & duplex pallium accepit. Nec ex quo ī olympia ꝑfectus ſum cōtigerunt.

Diogenes Crateti

e T ad ſtatuas quæ in foro ſunt accede: & panem pete. Hæc enī cura quodammodo bona eſt. Inuenies enim homines qui minus q̄ ſtatuæ ſentiant: & ſpadonibus potius & ſcurris q̄ tibi quicquam largiantur. Noli admirari quiſque proximum ſibi & non qui longe abeſt ueneratur. Proximi autē ſunt & qui multitudini placent ſpadones potius q̄ philoſophi.

Diogenes Crateti

m Vlti cū breuē & facilē uiā que ducit ad foelicitatē eſſe audiunt: uolūt queādmodū & nos

philosophari.Cum uero ad eam perueniunt: & eius intuentur difficultatem:tanq̃ fessi desistũt. Inde nõ suam mollitiem:sed torporem nostrum accusãt. Verum tu sine eos dormire in suis uoluptatibus:ĩ quibus nõ eo labore uiuunt: ĩ quo nos esse dicunt.Sed longe grauiori. Cuius gratia oĩ tempore turpissime seruiunt. Tu uero perseuera ut coepisti:& resiste pariter uoluptati:& annitere labori. Vtrũq;.n.nobis certare solet:& in primis esse nobis impedimento. Illa quidem ꝙ ad turpia nos allicit: Hic ꝙ metu nos a uirtute abducit.

Dio.Monemo

c Vræ tibi sit ex hac uita migratio. Curæ autẽ erit:si te mori meditaberis: Hoc est si adhuc uiuẽs animam a corpore separaueris.Hoc.n.mihi uidetur Socrates appellasse. Siquidem meditatio res facillima est.Philosophare & considera quid tibi & natura & lege magis est cõsiderandum.In hoc dũtaxat anima a corpore sepatur.In reliquis rebus minime.Sed cũ uidet:audit:olfacit:gustat: adest corpus: quasi ex eodem capite utrũq; penderet. Cum igitur mortem non meditamur:molestior uitæ finis expectandus nobis est. Aĩa namq; quasi delitiis quibusdam amissis moerore afficitur:& summa cum molestia uita cedit. Et si philosophorum aĩs obuia fuerit in uia maiorem in modum laborat.Discedit.n.sine

duce in præcipitia hiatus flumina quoad ĩ pfũdum deferatur. Siquidẽ omnes eã fugiunt utpote q̃ multa in uita cõmisisse existimãt: dũ deteriori parti totius pricipatũ pmiserunt: quo tãquã in peiorũ statu mul ta iniuste facere coacta est: Verum ubi optimã medi tati erimus meditationẽ: & uita suauis ẽ: & mors mi nime molesta: & uia pfacilis: siqdẽ quicunq; ei aíæ obuiã fit hospitio ĩ sũmis delitiis suscipit: & tãquã uenationẽ pulcherrimã sũmo cum honore ad claros iferorum iudices adducit. Ipsa uero ut quæ medita ta sit sola uiuere: nõ moleste corpus relinqt. Præterea præcipuis quidem honor huiusmõi animis: quibus corpus nõ minimæ curæ ẽ apud ĩferos habetur. Cre dunt enim deditas corpori aías prauas & illiberales quæ autẽ ei nõ nimium afficiũtur: bonas: & nullius impio obnoxias. Quippe quæ ĩ uita oíbus dominã tur & quidẽ impiose: Et ppterea ad iusta dũtaxat: & quidẽ facillime eriguntur: nullis omnino uitiis ob noxiæ: quibus corpus eam cogit animam delectari. Quæ uoluptatibus dedita ẽ more piscis. uel alterius bruti subiecti deterioris imperio. Quod si te nõ me ditaberis: hæc te sequẽtur: quãdo hinc migrare opor tebit. Hic autem primum uitã dulcissimã uiues. Vi ues enim liber: imperabilis: nemini seruiens. Parum & ad corporis tantum necessitatem sollicitus: & ad totius alimentum tacendo: impãdo: aspiciendo quæ

dii hominibus modestis: & q a uitæ feritate cædium & rapinarum plena abstinent præparunt. Nulla magnarum & diuinarum rerum: sed paruarum & non hominibus tantum communium: sed mutis etiam cupiditas. Siquidem ob plurimarum rerum & edendi & bibendi: & rei uenereæ apetitum omnes homines mali sunt & brutorum similes.

Dio. Eugnesio

u Eni megaris corinthum. Vbi in forum profectus ad puerorũ ludum constiti: Qui cum non recte uersus canerent: sciscitanti mihi quis nam ipsorum esset præceptor: responderunt. Dyonisium siciliæ tyrãnum. Quos cũ me irridere: neq; uerũ dicere arbitrarer: ludum ingressus sedato animo sedi illum expectans. Qui i forum enim profectum dicebant: non multo post rediit. Tum ego assurgẽs his eum uerbis cõpello. q̃ non bene Dyonisi doces. Ipse uero me misericordia motũ existimans ob amissam tyrãnidem & fortunæ mutationem: hoc iquit pacto Diogenes humanæ se res habent. Verum tu phumane facis: cũ nostræ misereris calamitatis. Cui ego uerum aperui. Nõ ꝙ tyrãnidem inquam amiseris: iccirco doleo Dyonisi: Sed qđ libere in græcia uersaris: quodq; a siculis calamitatibus liberatus es: quibus te assummi oportuit: cum terra marique mala commiseris.

Dio. Carnide

c Aptiões mihi & fallatias familiaris tuus Euremo proposuit q̃maxime fieri poteſt elaboratas. Ego autem iis uirtutem honorari non cenſeo: ſi manibuſ et obſcuris pixidibus ſimiles ſint. Sed uiuendi ratione quam nudam unũquenq; præ ſe ferre oportet. Nam poſt difficiles et elaboratas inquiſitiones generoſus & ſapiens Euremo de maternis in patrem rebus tantum non nudus pugnauit: & ſapientis pugnam nonnulli ex uulgi numero & uitioſi homines diſſoluerunt. Oportuit enim ſi uirtutem familiarem habuiſſet: uel ab ipſo principio pecuniarũ cohibere cupiditatem: quæ omnium malorum nõ honeſtiſſime philoſophiæ cauſa eſt. Cuius officium eſt ut omnes cohibeat affectus. Verum athenienſes ueſtra philoſophantium ſententia iis ſimiles ſunt: qui cũ ſe ipſos ſanare nõ poſſũt aliis mederi ꝓfitentur.

Dio. Platoni philoſopho

a bominaris pallium meum & perã tanq̃ mihi moleſta & grauia: & uitæ nihil penituſ conferentia. Nõ recte facis: tibi nãq; moleſta ſũt & grauia. Quippe qui in tyrãnorum cõuiuiis ĩmodice ſaturari & pecorum uẽtre: nõ animi uirtute ornari didiciſti. Ego aũt ex quo uirtutem ãplexus ſum maius qddã q̃ cõtra uoluptatem tolerantiam etiam cũ liceat præ me ferendũ mihi pſuaſi. Siquidem præceteris homi

nibus me uitæ utilitatem afferre arbitror nō tam ex his quibus utor: q̄ quibus talis appareo. Quis enim contra tam tenuem & paucis contentum hominem hostili animo pugnare aggrederetur? Contra quos autem huiusmodi delectantur impetum facerent? Nonne contra regem aut populū. Ex his igitur hæc sequuntur. Omni penitus malitia anima purgatur. Inanem cōtemnit gloriam. Immo dicas respuit cupiditates: uera dicere: & ab omni abstinere mendacio didicit. Qđ si tibi hæc non persuadent: dede te uoluptati: & nos tāquā parū sapiētes irrideas.

Diogenes zenoni.

n Eq; uxor ducenda est: neq; educandi liberi: eo ꝙ humanū genus sit imbecillum. Nam nuptiæ curas afferūt: & filii moerore humanam afficiūt imbecillitatē. Qui igitur ad nuptias & filiorum educationē opis & auxilii gratia adducuntur: cū posterius intelligūt quātis molestiis distrahātur: eos incoepti poenitet: cū a pricipio uitare potuissent. Qui autē nullo mouetur affectu: satis sibi sua ad patientiam fore arbitratus nuptias & liberorū uitat sollicitudinē. Verū eniuero uita hominū deserta relinquetur. Dices. n. Vnde erit successio. Vtinā e uita mollitia tolleretur: & oēs sapiētes efficerentur. Nūc qui nobis fidē adhibuerit fortasse deseret. Omnis autē uita negligit liberorū ꝓcreationē. Qđ si humanū genus

defecerit:nõ tam deplorãdum est:q̃ si muscarum & cabronum genus intereat. Eiusmõi nãq; uerba eorũ sunt:qui rerum naturam non considerãt.

Diogenes Hypponi

h Ortaris me ut ad te scribã:qd tãdem de sepultura & morte sentiam:ac si perfectus philosophus minime futurus sis: nisi id a nobis didiceris. Ego ãt satis nobis arbitror:si secũdũ naturã & uirtutem uixerimus:quod ĩ nostra est potestate. Que aũt post mortẽ sũt:ita a naturæ ratione separi:queãdmodum quæ ante generationẽ nobis ꝑsuadendum est. Quo.n.modo hõ natus est:eodẽ dissoluitur. Nulla igitur oĩo futurorũ formidine moueare:cũ nihil sensurus sis. Ego cũ moriar iuxta me baculũ ponẽdum statui:ut quæ me offensũ uenerint aĩalia abigam.

Diogenes Icetæ

n On moleste fero pater ꝙ canis appellor:& duplici induor pallio:& perã fero & baculũ. Siqdẽ potius letãdũ tibi ẽ:q̃ iniquo aĩo ferendũ:ꝙ paucis cõtẽtus sit filius tuus:& iis liber opiniõĩbus quibus oẽs seruiũt & græci & barbari. Nomẽ.n.cũ rebus insitũ nõ sit. Nota quædã ẽ quodãmõ.gloriosa. Cæli nãq; canis appellor:quoniã illi similis sum. Nã nõ secũdũ opinionẽ:sed secundũ naturã uiuo sub ioue liber:& ĩ eo nõ in ꝓximo bonũ repono & stola qdẽ. Homerus Vlixẽ græcorum sapiẽtissimum cũ domũ

rediret ex ilio mineruæ monitu ĩdutũ scribit: quæ tã pulchra esset: ut nõ hominum: sed deorum iuẽtum ꝓfiteretur. Et uestẽ tunicãq; dedit uelamina prima: Vilia nigrãti iam pridem sordida fumo: Et leuia ad iecit uelocis tergora cerui: Et baculum: & turpem per tusamq; undiq; perã. Hic ansam e tortis humero su spenderat herbis. Esto igitur bono aio pater: nec no minis quo me appellant: nec stolæ te pigeat. Nã al terum canis inuentum est: alterum dei.

Diogenes Sinopensibus

u Os me exilio dãnastis: ego uos domo. Nam uos sinopẽ habitatis: ego aũt athenas: hoc ẽ: uos cũ negociatoribus: ego cũ Solone: & his q̧ græ ciã a medis liberauerunt. Vos q̧dẽ argiuis & uicinis acheis & hominum genere græcis inimico utimini. Ego delphis & heliẽsibus: q̧bus cũ & dii habẽt con suetudinẽ. Sed hoc ne nũc uobis primũ uideatur uti le: nobis iã pridẽ fuit Icete patris tẽporibus. Nunc ue ro id unum uereor: ne patriæ gratia nõ credar mole stus esse. Qđ.n. me exilio dãnastis: hoc in meã facit defensionem: & nihil hoc mihi magis persuadet: Si quidem lõge melius est a uobis accusari: q̃ laudari. Verumtamen timeo ne cominus qui de patria mea sermo habetur mihi noceat: neq; alterius rei ullã ra tionẽ habeatis. Melius.n.ẽ ubicunq; q̃ ita uobiscum habitare.

Diogenes Antiſtheni

c Vm ex pyreo in urbem aſcenderē a cõuiuio quodã:adoleſcentuli obuiã mihi facti ſunt male mihi cantu blãdiētes. Quos cũ tanquã hamuſ moratus eſſem abſcedamus a cane dixerũt. Tũc ego Eſto inquam bono aïo:hic canis talia non mordet: Quod ſimulac dixi:triſtiria quadam affecti coronas capite direptas laniataſq; & prætextatas:quas ad or natum induerant abiecerunt:& taciti meis uerbis au ditis cõtinuo in urbē reuerſi ſunt.

Diogenes crateti

c Vm thebas proficiſcereris ſub meridiem ex pyreo urbem aſcēdi. Cũq; ob calorem uehe mentius ſitirem:fontē petii. Ibi promēti mihi ex pe ra poculũ quidam deorum qui forenſiũ curã habēt: ante oculos aſtitit. Qui iunctis ĩ cauũ manibus e fõ te aquam hauſit:bibitq;. Tunc ego id mihi commo dius poculũ arbitratus: tam bono & bonarũ rerum præcepto uti non puduit:& ſapiēter quidem. Abieci igitur quod habebã poculũ: & iuētis qui thebas ue nirent:tam præclarũ inuentũ tibi q̃primum litteris ſi gnificãdũ duxi. Quippe qui nihil bonorũ ſine te co gnoſcendum mihi ſtatuerim. Tu aũt hoc publice in foro diſſemineſ ueli. Sũtet nobiſ alia præterea multa ſapiētie plena. Ampla nãq; natura eſt:quã opinione & uita eiectã ĩ hominũ ſalutem cõuertimus.

Diogenes Hypparchiæ

d Elector desiderio tuo:ꝗ mulier philosophiã expetas:& nostrã cõplexa sis opinionem.Cuius austeritate etiã uiri perterrentur.Verũ ut pricipii tui optatum finẽ cõsequaris cõtende. Quẽ cõsequeris scio:si a Cratete uiro persapiẽte & nobis philosophiæ auctoribus nõ discesseris. Crebras autẽ nobis litteras dato. Multam nãq; epistolæ neqꝫ minorem uim habent q̃ presens disputatio.

Diogenes Antipatro

n Oli nos reprehẽdere:ꝗ cũ nos ĩ macedoniã accersiueris:tibi nõ paruimus. Nõ.n.eo feci ut atheniensẽ salẽ tuæ mẽsæ prætulerĩ.Neq; contemtam ĩ me ambitionẽ suspiceris.Quarũ gratia alii fortasse id facerent: ut multitudini magnanimi uiderẽtur.Quod reges paruifacerent.Sed nobis q̃ macedonum mẽsa atheniẽsis sal lõge est familiarior.Nostri igitur dogmatis obseruãtia potius q̃ tui cõtemtu tibi nõ paruimus.Ignosce igitur nobis:siquidẽ si pecora essemus ignosceres nõ parẽtibus. Neq;.n.& regis & pecoris uictus idem est.Quãobrem sine fortunate Antipater unũquenq; ibi uiuere:ubicũq; ei licet Hoc.n.præ cæteris regum est.

Diogenes Perdicæ

ſ I cõtra gloriam pugnare uis:quæ inimicorũ fortissima plus q̃ thraces & peones te offen

dit. Abiectis hominũ affectibus me accerſe. Poſſum enĩ hãc ſubire militiam. Verum ſiquid adhuc aduerſus homines tibi faciendum relinquitur: & hoc fer me bellum non ſentis. Sine nos athenis eſſe: & Alexãdri milites ad te accerſito. Quorum opera & auxilio & illirios & ſcythas ſubegit.

Diogenes Alexãdro

ſ Cripſimus ad Dyoniſium & Perdicam: prætetea & ad te: qui cũ aduerſus homines bellũ geritis prĩcipatum obtinere arbitramini. Atqui plurimũ intereſt: Alterum nãq; demẽtia eſt. Alterũ qua humano genere utimur ſcientia: & optimi alicuius gratia operatio. Tu autem cõtemplare quid nunc facias. Nihil ſane noſti. Cõmitte alicui: qui tanquã medicuſ tibi ægroto medeatur: & falſa qua imbutus eſ opinione liberum reddat. Tu. n. ut mali aliquid facias cõtendis. Boni autem ne ſi uelis quidem potes quicquã facere. Præterea prĩcipatuſ & imperium nõ eiuſmõi eſt: ut cum peſſimis hominibus habeamus conſuetudinem. Et ſemꝑ quicũq; nobis obuiã fiunt complectamur. Hoc. n. non modo mãſuetiores feræ nõ faciũt: uerum ne lupi quidem. Quo nullum neq; peius eſt animal neq; dãnoſius. Quos mihi tua uideris ſtultitia ſupare. Ii nãq; ſua dũtaxat malitia cõtenti ſunt. Tu autẽ mercede peſſimos homines allicis. & in poteſtate cõſtituis: ut male operentur. Præ

terea & quæ ipsi & lõge iniquiora aggredieris Dãna hæc tãdẽ et resipisce. Vbi nã terrarũ es. Quid tibi isti apparatus & tãtarũ rerũ studiũ utilitatis afferũt. Nolim sane ista faciendo ullo te hoĩem meliorẽ arbitretis. Qđ si nullo melior es: neq; hoc ꝗcquã curas. Putas ne quæ moliris aliud esse: q̃ calamitatẽ: formidinẽ: sũma ꝑicula? Atqui nescio ubi ĩ maiores posses ĩcidere calamitates: q̃ quibus opprimeris. Et quisnã iniustus nõ foelicissimus sit? Quis malus & uiolentus nõ idẽ re male operetur: & nihil ꝗcquã habet boni. Et hæc tibi uita bonũ quoddã esse uidetur. Pro q̃ subeũdũ tibi ꝑiculũ arbitraris uel maximũ: dũ tuæ possis satisfacere cupiditati. neq; reputas eos tibi maxime ĩsidias tendere. Siquidem multorũ est peccare. Neq; cũ talis sis: te unquã bono uiro usũ posses ostẽdere. Eiusmodi. n. hominũ genere delectaris: qualis ipse ĩ primis es: & plurimis malis nullo aũt bono afficeris. Neq; tibi sufficient muri. quos facile mala supersiliunt atque irrumpunt. Considera quo pacto morbis hoĩes cõficiuntur. Febrẽ neque murus arcet neq; satellitũ ĩpetus. Nũ aliter quis tyrãnus morbis cõficitur q̃ ĩfimæ sortis hõ. Qua nam igitur alia gratia salutares tibi custodiæ disponuntur: q̃ mera stultitia: ut q̃diutissime ĩ ea ꝑmaneas & plurimis malis & ꝑpetua efficiaris formidine? Anne putas aliunde hominũ mala ꝓuenire q̃ ex rerum ignorantia? cum quid sibi faciendum sit nesciũt? Profecto et tu mihi

ex horum esse numero uideris. Neque. n. tyrãnorum pueri sapiẽtiores sũt. Cessa igitur bone uir: et siquid tibi boni esse uis ostende. Num quæ te deceant operis. Quod nunq̃ nisi edoctus assequi posses. Nũquid ergo quẽpiã atheniensiũ iudicũ tibi mittẽdũ cẽses? sed hi quoq; quottidie iniuste faciũt: et se maximos esse: et nullo malo alios afficere arbitrãtur. Valitudinem autem aut salutem tibi dicere nefas est quoad talis fueris: et huiusmodi moribus præditus.

Diogenes Aruecæ

C Anis aruece sui ipsius cognitionẽ dicit. Ita. n. bene facies: et si quis aĩæ morbus q̃lis stultitia est ĩsederit: ei medicũ adhibeas deos precatus ut iis quæ non uidẽtur acceptis alterũ facias. Noli quæso diutius istã uiuẽdi rõem ꝑsequi. Vinũ nãq; tibi recõditur: quod te offẽdet et distrahet. Qui si mihi obtẽpaueris: nõ tãtũ mihi amcus q̃dignissimus fueris: sed aliis quoq; oĩbus ualitudinẽ aut salutẽ tibi dictã arbitreris: si litteras meas nõ cõtemseris.

Diogenes græcis

C Anis iis qui græci appellãtur gemitũ dicit: q quidem et si nihil dixero uobis: est qui facie hoĩes aĩo simiæ estis. Omnia simulatis: nihil cognoscitis: Vos igitur cũ leges uobis ipsis feratis quibus ĩsuꝑbiam elati intumescentis malitiæ testem accepistis. Nũquã ĩ pace sed assiduo ĩ bello cõsenescitis mali et

malorum auctores inuicem inuidẽtes. Si paulo mol
liori ueste alio aliũ uestitum: uel paulo ampliore ar
gento: uel oratione facundiore uel eruditiore potius
præditum cõspexeris. Nihil eni sana ratione iudica
tis: sed ad ea quæ fidem uel persuasionem faciũt uel
gloriosa uidentur ꝓcliues oĩa uitio datis. Hihil neq;
uos progenitores uestri cognoscitis. Sed ignorantia
& amẽtia uestra bonos uiros maledictis urgetis: &
persequimini. Odio autem uos habet nõ mõ canis
sed ipsa natura. Parua nãq; letitia: multo dolore affi
cimini: & ante ductã uxorem: & postquã ducta est:
ꝙ duxeritis perditi estis & morosi. O quot qualesq;
uiros alios quidem bello uictos: alios in pace quam
appellatis oblata causa interemistis. Multi cruci affi
xi sunt. Multi a populo iugulati. Alii publice uene
num biberũt. Alii rota uersati sunt. Vtrum igitur po
tius amittendũ fuit: o insana capita ut erudirentur:
an ut ĩterimerentur. Ex mortuis nullam sane accipi
mus utilitatem. Nisi in quãtum pecudum carne ue
scimur. Hoibus ãt bonis ꝓculdubio opus est. Vos ĩ
sani illitteratos & rudes musicã docetis: ut ea uobis
aliquando usui sit. Viris autem iustis quãobrem ue
stra doctrina imbutis non utimini: quãdocunq; iis
opus esset? An quoniam iniustis indigetis: quando
ciuitatem uel exercitum placet diripere? Neq; dum
hoc magnum est. Sed quotiens ui bona operamini:

etiam meliora intueri licet: & quos attingere pote ſtis iniuria afficitis: cum maiori uos digni eſſetis ſupplicio. Et mercurialium & quinquatriorum ſolē nitatibus in gymnaſiis & medio foro comeditis: bi bitis: inebriamini: concumbitis: deliratis: in utranq; partem conſulitis: muliebria patimini. Inde in nos impie clam atque palam facitis. Hæc nihil curat ca nis. Sed uobis omnia curæ ſunt: & cum a naturali ui ta canes prohibetis: quonam pacto in eos non pec catis. Ego quidem canis uerbero. Natura autem re ipſa eodem mō uos omnes ulciſcitur. Aequo nanq; iure omnibus mors impendet: quam uos formida tis: & pauperes ſæpenumero uidi ob inopiam ſanoſ eſſe: diuites autem minime ob īfoelicis uentris icō tinentiam. Cui cum indulgetis breui titillatione ni mia cum uoluptate affecti uehementiorem poſtmo dum dolorem ſubitis. Neq; quicq̄ uobis prodeſt do mus: neq; q̄bus habundatis pecuniæ. Sed cū aureis & argenteis toris diſcumbitis: in ipſa foelicitate ob duratis: neq; adduci poteſtis: ut bonorum reliquias cum oleribus edatis mali & malorum amici. Qui ſi quid uobis mentis ineſſet: ſi non ebrii deſiperetis: optimo illi Socrati ſane fidem adhiberetis: & in cō muni omnium conſenſu aſſentiremini: ut p̄ omnes ætates aut continentiæ ſtuderetis: aut ſuſpendio ui tam finiretis. Neque enī aliterī uita fieri poteſt: niſi

tanquã in conuiuio ſemper uino madidi uertigini bus & inteſtinorum doloribus ab aliis duci uelitis. Neque uos liberi fieri poteſtis. Et dum ĩ luxuria & delitiis quæcunq; ĩ poteſtate ueſtra bona ſunt aĩo cõ plectimini: ueniunt communes carnifices: quos uoſ medicos appellatis. Qui quicquid ſibi in mentem uenerit: id dicunt & faciunt. Hi autem qui bene me dentur: ĩcidunt: urunt: ligant: ĩtus extraq; medicinaſ exhibent. Et ſi conualueritis: nullam gratiam habe tis: ſed diis habendã ꝓfitemini. Sin minus: medicoſ accuſatis. Potius autem mihi letandum q̃ dolendũ ꝙ plus ſcio q̃ ignorem. Quod mihi contingit: ex quo cum Antiſthene ſapienti cõſuetudinem habui: qui cum iis dũtaxat qui ſe ipſum norãt diſputabat. Cæteros qui naturam: rationem: ueritatem ignora bant penitus contemnebat nulla carentibus ratione & ſtultis pueris cura adhibita. Allata eſt in epiſtola ratio canis barbaris cur eis gemendum ſit: quouſq; græce edocti ueri græci efficiantur. Nam nunc lon ge elegantiores ſunt: qui barbari uocantur & loci quem habitant & morum ratione. Nam qui græci nuncupantur: apud barbaros moerent. Barbari autẽ & ſi res ſuas conſeruandas & ad ſeruandum ſe ſuffe cturos arbitrantur. Vobiſ autem nihil ſatis eſt. Quip pe qui ambitioſi et ſine ratiõe et perdite educati ui uitis.

Diogenes Epimenidi

d iogenes Epimenidi præclarorum oium ob uirtutem·tolerantiam dicit. Audio te domi uentri & corporis cultui idulgentem desidere: & tamen uirtutem polliceri. Quod mihi minime admiratione dignum uidetur. Bonum nãq; esse secũdum Simonidem difficile est: polliceri autem perfacile.

F I N I S

RENVCCII VIRI CLARISSIMI IN EPISTOLAS BRVTI AD NICOLAVM QVINTVM POHTIFICEM MAXIMVM PROEMIVM.

S Olent beatiſſime pater qui inuigilãt alicui operi quod ad mores hominũ ſpectet: uel ad rerum notionem: ſeu uitæ decorẽ: illud principibus ſeu diis in terris ſacrare. Quẽ morem ni mirum cõmendatione dignũ: & ab religione mini me alienũ a Iouis ſeculo initiũ habuiſſe: & ad noſtra uſq; tempora ſeruatũ reperio. Nam cũ Iupiter eiecto de regno patre Saturno maiorẽ uitæ partẽ ĩ olympio monte coleret: quicũq; quippiam noui inueniſſent: quod uitæ hominũ uſui fuiſſet: ad ipſum ueniebãt: ac ei ſuas inuentiones dedicabant. Hunc ipſum mo rem poſteros deinde ſeruaſſe exẽplis potiſſimũ ſciri licet. Quippe Eſopus fabulator egregius fabularum opuſculũ quod græce cõſcripſit: Creſo lydorum regi ſacrauit. Nicãder quoq; pergamenuſ autor uetuſtiſſi mus theria & Alexĩ pharmata uerſu exametro edi ta ad Attalum pergameum perſcripſit. Oppianus ci lex poeta ſui ſæculi non obſcurus poema ſuum de natura piſcium uerſu exametro compoſitum Como do imperatori uouit. Cui Comodo Iulius quoq; Po lideuces opus de rerum uocabulis emẽdatiſſimum dedicauit. Idemq; alii q̃plures ſuis tẽporibus feciſſe

d

traduntur. Quos percensere non datur in præsentia locus. Horum igitur uestigia secutus quasdã episto las Marci Bruti græce conscriptas: quo tempore ipse & cassius mortuo Cæsare bellũ cum Dolobella ꝓ sy ria asiaqꝫ ꝓuitiis sibi ꝑ senatũ decretis gerũt: & quas quidã Mitridates uir sane haud rudis: sed ĩ dicendo satis peritus hinc inde dispersas coegit: ac illis ꝑ sui exercitatione ingenii caracteré Bruti imitando rescri psit: ut in epistola sua inferius scripta dilucide patet: his noctibus ꝓxime breuioribus tuo nomini feci la tinas. Quod nemini absurdũ debet uideri. Quippe si illis licuit inuẽtiones suas principibus sui sæcli sa crare: cur mihi fas nõ sit meas lucubratiunculas illi dedicare: qui in terris uicarius est eius: qui ueræ sapiẽ tiæ est fõs & origo: ac ueri laboris magister & actor extitit & existit? Et maxime cum eius tronum in ter ris hoc nostro sæculo is teneat: q iure ac merito põti fex appellatur? Propterea ꝙ pontem quibus uiis ad ueræ uirtutis fastigiũ adire cupientibus uerbo et ope re efficit amotis bellorum turbinibus: & ex agro do mini malis fructibus euulsis: sismate singulari pru dẽtia sublato: nec minori cõsilio inqnatiõe ecclesiæ dei ac christianorũ ludibrio abolitis. Litteris quoqꝫ disciplinarũqꝫ studiis iam diu exterminatis & flocci factis in sedem suam fauendo pariter ac fouendo re ductis. Et quod maxime mirum est his omnibus sũ

ma celeritate cõfectis. Sed de his loco & tempore cu mulatius ſi uita dabitur & otium dicetur. Nunc ne nimium uagetur oratio: redeat quo diſceſſit: Itaque beatiſſime pater huiuſmodi epiſtolis ſanctitati tuæ qua decet reuerentia offero. Quæ licet ſint breues & ſine põpa uerborũ: dicẽdi tamẽ grauitati ſi tua ſãcti tas paulo diligentius aures præſtabit. nimirũ & pro culdubio charas habebit.

Mitridates Mitridati nepoti

b Ruti epiſtolas iterũ ac ſepius ſũ admiratus nõ ui dũtaxat & breuitatis gratia: ſed ceu cuiuſdã impatoriæ dignitatis caracterem habẽtes. Videtur eni nihil exiſtimari clarum niſi quod ſit magno ani mo dignum. Ego uero quæ ſuper his ſentio: tibi du bium minime eſſe arbitror. Et quãq̃ illis reſcribi nõ putem appoſite poſſe: id tamen experiri uolui: ut ea reſcribendo afferrem: quæ ſingulis earum congrue rent. Quod licet inuentu difficile ſit: tum ex fortu na temporum illorũ nobis ignota: tum & maxime ſententiarũ cõditione: quibus tunc temporis populi uerſabantur. Non tamen impetum animi continui: quin partim ex hiſtoriis eligens: partim ex ſecũdis tertiiſq; epiſtolis quid priores ſubcontinerent perci piens ipſarum cathalogum ut quiui inſtitui. Quip pe natura haud facile eſt in alienum concurrere elo quium: cum plenũ conſequi poſſe ſuum: ſit prorſus

difficile. Brutus itaq; cum milia epistolarum ut uiro expediebat: qui pluribus gentibus bellum gerebat scripsisset: siue ipse siue quis alius in scribendo pba tus: illas solum edidit: quas diligẽtius scriptas cen suit: ratus ut arbitror pfectioné paucarũ q̃si satis esse debere. Cũ igitur ille in cũctis se imitari nequiuerit: quo nã nos pacto similes aliis in dicendo esse pote rimus? Sed dulcis quædam passio spes est quæ mor taliũ aĩos nõ solũ ad optata cõsequẽdum polllicetur quin etiam ad despata blanditur. Quare cum nihil iam deesse censeam tibi etiam sine rescripto habere maxime optanti elargior. Vnum tamẽ me nõ latet: q cum brutus multis gentibus & populis de rebus plurimis differendo scriberet: uno caractere iure emi cuit. Quem si mutasset: & formulam non seruasset: ceu signo aberrans contemtus fidem amisisset. Præ terea quis aduertere debet: quod plerique arbitran tur: præsidis esse ĩperiose subditis fore scribendum. Sed cõtumeliosa rescriptio nobis ceu ignauis affert reprehensiõem: & humilis oratio in rescribendo mi nime conuenit. His tamen difficultatibus considera tis nõ minus studii ac operæ dedi ac breuem exerci tationem mihi quidem institui. Tibi uero prædium non amplum: & a nonnullis fortasse minus appre tiandum. Quippe pleraq; ante experimentum in ad miratione solent haberi: quæ postea pfecta cum di

lucide tenentur incōſulte facilia ducuntur.

Brutus Pergamenis

a Vdio uos dolobellæ dediſſe pecunias:quas ſiquidem ſponte dediſtis:faſſi eſtis mihi iniuriam: Si uero inuiti: oſtenditis illas mihi ultro dare debere.

Pergameni Bruto

p Ecunias Dolobellæ cū erat copia nobis dare coacti ſumus:tu uero nobis ſuccēſes qui eas tibi dare uolumus. Sed quod uolumus: id ex inopia efficere nequimus

Brutus Pergamenis

p Ecunias quo tempore iuſſimus cum nō miſeritis nobis:nihil aliud lucri feciſſe putetis: niſi ut illas per uim exhibeatis. Itaque duplex damnum uos ſequetur. Nam æquos tarditati ſumptus perſoluetis:& tanto deterius quanto etiam inuiti & ſine gratia quam merito ob obſequi reportaſſetis. Quippe non par gratia refertur iis qui præſto & in tempore parent:ac illis qui inuiti & non niſi coacti obſequia exhibent.

Pergameni Bruto

p Ecuniarū exhibitio ſi nobis facilis foret:nō permitteremus:ut tarditate gratiam perderemus:ac duplici dāno afficeremur. Quoniam qui poſſunt ſi dare negāt:nullā utilitatē conſequuntur:

cum demum inuiti etiam plus dent: & obsequiorũ gratiam perdant. At probe tenes ꝙ cito dare: opus est copiæ facultatisque: & festinatio licet urgeat: ab inopia tandem superatur. Quare nec æquum nec iustum est: ut qui præ inopia obsequi tardant minus gratiæ reportent q̃ qui ob copiã cito exhibent.

Brutus Pergamenis

o Ratores uestri pecunias attulerũt plures quidem ut ipsi asserunt: q̃ fuerit possibilitas uestra: sed usui nostro longe pauciores. Videte igitur ne plus possitis q̃ simulatis: ac q̃ potestis minus uelitis.

Pergameni Bruto

m Isimus tibi pecunias usui tuo fortasse pauciores: sed multo plures uiribus nostris. Inopiam itaq; nostrã excusamus: ꝙ minus q̃ uolumus pecuniarum habentes plus exhibemus q̃ possumus alacres.

Brutus Pergamenis

d Olobella hostis est uobis: & uos illi uti amico contra me exhibitis oĩa. Quid itaq; ex huiusmodi re consequi putatis? nisi æqua illis ꝑpeti q hostibus sint auxilio. Quippe illis nõ ĩdulgetur: quos errati non poenitet prius q̃ omnino erogent.

Pergameni Bruto.

a Micitiæ nostræ cum Dolobella tu causa &

auctor fuisti: qui super hoc nobis tarde in præsentia scribis. Opus enim fuit illius imperio assentiri: prius quã ppeti quæ declinauimus. Cæterũ uenia nõ denegatur illis: qui cũ norũt: sua errata corrigũt.

Brutus Pergamenis

d Ecretum uestrum uestris ab oratoribus apud abderam recepi: dũ ibi ex italia exercitum expectarem. Ibi uero uestram tarditatem percipiens lõge uos culpaui. Vellem equidem pergamenos iam diu hæc ut eos decuit: diligẽter considerasse. In aliis uero de promptitudine uos cõmendaui: & præcipue super ducentorum munere talentorum. Cum olim inuiti Dolobellæ quinquagita largiti fuistis.

Pergameni Bruto

e T cito cognouimus quæ expediebat: & postea non tarde sed quando quiuimus: quæ facto opus erant cõfecimus. Nam cum nobis copia erat: nõ plura quã quinq̃ginta talenta dedimus Dolobellæ. Nunc uero cum inopes simus: in triplo plura uolentes tibi contulimus: ut certo scias quanta uoluntaria inopum exhibitio superat eos qui in opulẽtia non nisi coacti inuiti exhibent.

Brutus Rhodiis

x Anthios cũ a nobis defecissẽt extrẽo supplicio affecimus: Nã usq; ad puulos oĩbus cæsis eorũ patriã igne & ferro diruimus. Patarei qa fidi nobis

extiterunt:tributa ſane relaxauimus:ac liberos & ſui iuris eſſe conceſſimus. Atq; pro reſtauratione eorũ quæ demolita erant quinquagita talẽta remiſimus. Liceat & uobis cõſulere ac uidere utrum noſ pro hoſtibus quẽadmodum xanthii: an pro amicis ceu pathare i haberi uelitis.

Rhodii Bruto

x Anthios pro libertate reſiſtentes cum atrociter tractaueris:non tamen pathareos imitaturi ſumus. Qui muneribus pellecti ſeruitutem potius ſubierunt. Sed eorum abominantes fortunam ac ſententiam damnantes in muneribus accipiẽdis generoſitatẽ animi tenere conabimur. Nam decernimus libertatem cũ periculo etiã fore præclariorem q̃ quæſtu & muneribus adipiſci confugium.

Brutus chois

r Hodus quidem Caſſio iam ſeruit: ciuitas ſane magis audax q̃ ꝓpriis uiribus firma exiſtens. Lycia uero nobis uniuerſa paret: partim bello domita:partim ne extrema ſubiret. Quæ ſane optio profuit illis. Nam uolentes ea elegerũt quæ nõ multo poſt inuiti feciſſent. Eligite igitur uos utrũ coacti bello ſeruire:an nos in recipiẽdo amici dici uelitis.

Choi Bruto

n Ec rhodiorum captiuatio qui tua iuſſa ſpreuerant nos ſane terret:nec lyciorum cum adu

latione prosperitas nobis fiduciã aliquam exhibet. Quippe spes atque timor inter amicos extimari debent. sed apud eos qui alieni effecti iam sunt oio cõtemnuntur. Nos autem qui supra ad te accessimus: id unum ꝑrsus dolemus: si aut minis aut pollicitationibus nos ut pecora trahere mediteris. Velis igitur habere nos potius aliis in exemplum q̃ aliorum exempla.

Brutus Chois

n Eq; maris sine nauibus: neq; agrorũ sine cultu ulla extat utilitas. Itaq; operam date ne naues desint nobis: quoniã ex mari non plus absq; nauibus commodi reportatur q̃ si continue quiuis in harena permaneat.

Choi Bruto

s Aepe & frequẽtius cõtingit agricolationẽ nauigationẽq; a tẽpore ĩpediri. Quod.n. terra ac mare a natura habẽt nõ tamẽ illud deficit oio. Quare nõ ẽ æquũ id nolle possidere: quod licet quãdoq; deficiat ad usum sane de facili reducitur.

Brutus Chois

q Vi pro confederatione missi sunt a uobis: ii mihi renũtiarunt naues modo a uobis parari. Siquidem pro tẽpore paratis. ad quid utiles sint huiusmodi apparatus nõ uideo. Ea apparatio quæ minime ĩ tẽpore fit: nõ plus cõducit: q̃ inapparatio:

quæ penitus inutilis existit.

Choi Bruto

q Vod tẽpore belli priusappatus fieri oportet: q̃ belli usus ueniat:cognoscimus: quã rẽ cõfe deratis nõ est facile cognoscere:nisi multo prius sibi denũtietur: Verũ.n.ipsos appatus licet tardos:nõ ta men existimes fore inutiles: quippe si i tempore nõ aderunt:poterunt in futurum seruari.

Brutus Trallianis

q Vod Dolobellã i agris uestris cũ exercitu ma nere pmittitis:si agere mihi iniuriã minus exi stimatis:nõ recte sẽtitis. Verũ.n.si existimatis: & sta tim uti hostẽ inde abire nõ cogitis eũ quẽ p hoste a nobis expulsũ scitis:errare lõge uidemini. Vel igitur eũ abire cõpellatis: uel agere nobis iniuriam fatemi ni.Quod si eum nõ expellitis: uidete ne simul cum eo uos abire cogamini:

Tralliani Bruto

q Vod Dolobella i agris nostris se recepit et rei p: nostræ uĩ quãpiã intulerit: nõ tamẽ ea oĩo poti tur.Nos uero ducẽ romanorũ qbus socii & amici & sub quorũ dominio sumus:nõ expelleremus:nisi in belli premiũ uellemus patriã exponere nostrã. At si qs nobis iuitis uĩ aliq̃ iferret:ope extẽderemus dolo bellã nõ nisi nobis uolẽtibus itra loca nostra metari

Brutus Trallianis

s Cripsimus uobis tẽpore supiori ꝙ pmittẽtes dolobellã ĩtra loca uestra castrametari multũ ac nimiũ erratis: atq; idẽ uobis ĩ præsentia significamus. Nã si illũ ceu amicũ uti ĩ re sua stare pmittitis: aduersus uos hæc sibi cõceditis: & cũ belli fortunæ pticipes secũ sitis: hostes nobis nõ uiros esse ostẽditis.

Tralliani Bruto

d E Dolobella supra tibi satis significauimus: & nũc ĩsup notũ facimus ꝙ nõ ĩ locis ceu suis metatur. Illa. n. nostra sũt: neq; siqs illa loca sibi tradere uelit: nõ nisi ĩuiti coactiq; assẽtiremur habere. Q̃d si uidemur belli fortuna secũ pticipare: consultius esse scito: opponere se illis q humilioribus dominãtur q̃ uirũ sociũ a uiribus urgere: ac se ultro romanis hostes ostendere.

Brutus trallianis

n Vntiatũ mihi ẽ ꝙ menedorus ciuis uester Dolobellæ inimico meo hospes & amicus existẽs efferit ut ĩtra loca uestra castrametãs ide abire nõ urgeretur et nũc querit ut ĩtra urbẽ cũ exercitu recipetur Quod Dolobellæ pdesse ipse uel quis alius opatus sit: id mihi molestũ nõ est. Nec aĩauertẽdos cuiuspiã errores hactenus existimo considerata amicititia ac hospitalitate eorũ. sed ne ĩ antea aliquid aĩauersionis dignũ ppetretis ipsũ Menedorũ e ciuitate ĩ exiliu m eiiciatis uestro cõmodo et utilitati pspiciẽtes: ex quo

ipse patriam uendendo suum dũtaxat commodum quærítat. Neque Dolobellam quoquo pacto recipiatis: sed a finibus uestris expellatis: quod si resisteret: ui & armis cogatis. Quippe si non parebitis: nõ mediocri opera uos Dolobellã recepisse: sed Menedorum uestro suasu huiusmodi res aggredi ausũ fuisse putabo.

Tralliani Bruto

n Ec Menedorus nos impulit: ut Dolobella cum exercitu reciperetur: nec antea cum copiis accessit: ut sperneretur. Atq; nos ualde letamur tibi uideri ꝙ non consilio nostro Menedorus quippiam agitet. Sane nos cum romanis in amicitia esse q̃primũ fassi sumus. Verũ de Dolobellæ hospitalitate ciui nostro succenses: & ob hoc ut e patria abiiciatur iubes: Verum armis & exilio ut in rem nostram minime foret. Et maxime quia Menedorus dolobellæ adhæsit: non ut patriam uenderet: aut principatũ sibi caperet: sed absurdum putauit oportunis cõmodis non assistere amico. Tu uero si præclarum esse existimas: sicut certe est: non quærere ulcisci errores: multo præclarius fore putabis: non temere esse credendum: sed in singulis iudicium & examen esse adhibendum. Quod si diligenter effeceris: uidebis non quibus debes te esse ĩfestum: sed illos criminari: in quos inimice te geris

Brutus Trallianis.

q Vas pecunias Dolobella dimisit Menedoro hospiti & amico suo: & si quæ etiã aliæ apud eius liberos depositæ sũt uel apud eos q post Menedori fugã eius bona acceperũt: ad me statim mittere curetis. Quod si efferrent eorum nihil habere: ipsos cum liberis simul & uxoribus mihi destinetis. Quippe non conuenit clementiam meam illis pro desse futurum: qui cum hostium meorum amici & hospites fuerint: nullã hactenus penã dederunt:

Tralliani Bruto

q Vod Dolobella sumptuosissimis belli temporibus pecunias congregauerit aut depositum fecerit minime est uerisimile. Neq; Menedorus e patria fugiens ne dum pecunias: sed p sepulchro domi reliquisse potuit. Mittere itaq; tibi pecunias quæ non sunt: aut homines insontes esset impossibile ac prorsus absurdum. Non eni dignum fore putamus proditionem per tuos tibi inimicos factam ciuibus nostris usq; ad perniciẽ obesse futurã.

Brutus Pathareis

d Amasippum rhodiorum Nauarchum post conflictũ eorum fugientẽ a phractis in portum uestrum maximum se recepisse sum factus certior ab Hermodoro mercatore samio. Qđ se cõtulit eo: nullum uestrum existimo esse peccatũ. Sed si ibi

permanere nec inde abire pmittitis: mihi ad iniuriã & uobis ad ignauiam æque imputabo.

Patharei Bruto

s I nobis citius q̃ tibi renũtiasset Hermodorus nõ quẽadmodũ nauigãs ĩ portu nostro latuit Damasippus eodẽ mõ abiisset: sed rhodiorum cõflictus pars quoq; ipse fuisset. Tu uero nos æque icrepas: ac si ab initio huiusmõi res nota fuisset. Venia itaq; dãda est nobis finẽ belli ignorãtibus. Quippe non est uerisimile nos illum recepisse: neq; ignauiæ utrum ꝑ defensione sua uenit ignorasse.

Brutus Canniis

o Stenditis p legatos mihi lõge esse beniuolos sed opa sane uerbis minime respõdẽt: cũ quæ opus mihi sũt: eorum nihil afferre studeatis. Videte itaq; ne nos q offẽsiõi & opibus magis credimus q̃ ex uerbis uolũtatẽ uenemur uobis ceu hostibus infestos reddatis.

Cannii Bruto

m Irũ nõ ẽ si p legatos beniuolẽtiã ostẽdimus: & ĩ efficiẽdo quæ opus sint deficimus. Nam unũ ẽ opus studiosorũ: alterũ ẽ ĩpotẽtũ. Quapp con ueniens est studii affectũ magis cõsiderare: q̃ in opibus defectum: Ac eos existimare amicos: qui ad ea quæ non possunt seduli tamen existunt.

Brutus canniis

s Vbditorũ obseqa blãditiarũ plurimũ ac timo

tis primo aſpectu pticipia ſũt. Sed qbus ſcribimus cũ prõpte parẽt: hi cõſtãtiã & firmitudinẽ oſtendũt. Vos itaq; de qbus ſcripſimus uidete ac conſiderate utrũ alia obſeqa p uim oia an p beniuolẽtiã uos effi cere oporteat: q̃q̃ ſpes cõſtãtiæ ueſtræ mihi ſatis oſtẽ dit uos ad uſus noſtros ppetuo fore paratos.

Cannii Bruto

f Ideſ qdẽ beniuolẽtiæ & nõ ppetui obſeqi exi ſtit. Id.n. facultatis ẽ opus nõ ſe ab obſeqo re trahere quibus tẽporibus adſit facultas. Nos uero ſi putaremus ex ſupioribus ſtudiis noſtriſ non haberi nobis fidẽ: illud quoq; arbitraremur oẽs labores no ſtros erga te fruſtra futuros. Verũ.n. erga te uti ami citia ficta minime conuenit. Cui ſi abeſt timor ſem per blanditur: & ſi adeſt: adulatione fallitur.

Brutus Galliis

c Onſilia quidẽ ueſtra nihil penſi: obſequia uero nimiũ tarda. quæ ſit igitur eorũ finis cõſiderate

Gallii Bruto

m Ature quidẽ cõſulere tutũ: tarde uero obſequi ẽ opus ĩpotẽtiæ. horũ igitur unus ẽ finis. ſ. uenia.

Brutus Cizicenis

a Rma ex bithinia ſiue terra ſiue mari ut ĩ helle ſpõtũ celeriter & tute deferãtur uidete. quippe ſi tardius q̃ nobis expedit deportarentur: aut in de portãdo amitterentur: uel ab hoſtibus ĩtercipentur: iniuriã nobis p uos irrogari putaremus.

Ciziceni Bruto

d Ifficile ē arma quidē terra ꝓpter hostes mittere: mari uero propter ꝓcellas: & quod est difficillimum: tu duo inuicem cōtraria iubes: tute scilicet & celeriter: tamen neutra in re studium deerit: ut si quid casu forte euenerit: ne nos in obsequēdo dānare merito possis.

Brutus Cizicenis

a Rma quo tempore uoluimus nobis delata fuerunt. Pro huiusmodi igitur obseq̄o mihi in tempore præstito isulā ꝓconensiā cum lathomiis quæ in ea sunt uobis elargimur.

Ciziceni Bruto

n On spe questus ad ea quæ misimus studiosi fuimus: nec aliis in rebus desides fore putamus: nō pretio: sed tua solum cōmendatione contēti. Tamen si largitione tibi digni uidemur: magis letamur testimonio tuo q̄ lathomiis ꝓconensiorum.

Brutus Cizicenis

o Ratores uestri me in bellum euntē sunt consecuti: atque orātes ut auxilia uobis remitterem impotentiam culparunt ac reipublicæ indigentiam. Verum licet iuri proxima sit necessitas incumbens: tamen cum antea non miseritis: nunc indilate ac sine mora mittatis: quoniam obsequium uestrum nunc tēpus magis desiderat: & quia spem de bello

uast [illegible] post [illegible]

infime libelli ... ...

deteriorem percipere uidemini ad impotentiam decurritis. Quam rem ipse audiens lætor: & econtra tristarer: si audirem eos qui probi non sunt quandam habere potẽtiam. Itaque uiros non amplius socios sed inuitos me uideo habiturum. At uos non lateat ꝙ si contigerit in bello uictoria potiri: graue erit illis qui se ĩpotentes ne forent participes belli ficte ostẽderunt.

Ciziceni Bruto

STudium erga te nostrum non solum ex his quæ tibi subministrauimus: sed tuorum erga nos munerum testimonio comprobatum satis fidei habere putamus. Et quoniam mortalium uotis non semper tempora respondent: necesse est ut in partem inimicitiæ impotentia annumeretur. Quæ una ut uidere licet: magnanimitati longe aduersatur Verum enim quemadmodũ qui sedulo obsequuntur in pretio sunt habendi: Sic qui ex impotentia obsequi nequeunt: indigni uenia existimari non debẽt. Sane tu putas nos de impotentia ficte loqui: quasi existimans nos non tantum egere quantum egemus: Cum uiros non socios: sed ministros inuitos te habiturum scribis. Sed de uerbis non differamus: et huiusmodi ualere potius sinamus. Cæterum si spem belli abiicimus: quare in mittendis oratoribus tibi obsecuti sumus? Nunc uero optima tibi op

tantes ac etiam per Iouem expectantes: si de uictoria ut hostes eris eiecti: lætitiæ tamen ceu amici erimus participes.

Brutus Smirneis

p Romptitudo ad parendum cõtinua quidem existens firmitudinem subditorum erga præsides ostendit. Verum qui obsequi in tempore deficiunt quo potissime opus est: hi impotentiam & nõ eorum sententiam accusãt. Instate itaq; ea nobis adimplere quæ scripsimus ad bellum oportuna. Qua ĩ re si uos minus q̃ ꝓbos ostẽdetis: putetis uobis nõ profuturam: quæ antea profuit excusatiõem. Quippe nemo putare debet: se æqua cõsecuturũ: cum ipse nõ æquus nec idẽ cõtinuo sit.

Smirnei Bruto.

c Ontinuo posse obsequi opus est uotorum: At ipsis est ex inopia quandoq; non sufficere ad obsequẽdum. Defectus sane obsequendi non modo instabilitas iubentium efficit: uerum etiã frequentatio tributorum. Nos si in reliquis timore paruissemus: id nunc negare non auderemus. Verum nobis ecõtra euenit q̃ suspicati sumus. Nam cum uoluntas studiosa fuerit de impotentia non adhibetur fides. Quare absurdum est ꝙ tributa magis debeãt obesse q̃ obsequia prodesse.

Brutus Smirneis

x Anthii cum captiuarētur sibi misereti nobis supplicarūt. Sed erat ut arbitror ualde difficile eos q̄ spei erāt pticipes posse effugere spei effectū & ex uictoria uolūtatē uenantes æquo errore uersari: ut ex opposito nō contristaremur. Hos itaq̧ oī ꝑditione dignos fore iudicauimus: atque aliis publica uoce preconis notum fecimus: ꝙ nisi statim nos recepint: me nemini inimicitiorē futurū q̄ fuerim xanthiorū fortunis reperierint.

Smirnei Bruto

n Eq̧ xanthiis præstare salutē decuit: quā ipsi fortasse aduersariis tradiderūt: aut certe corroborauerunt. Nā quēadmodum uictoria spem belli oēm capit: sic ꝓfligationis affectus ī cōmunē misericordiam ex humanitate deuenit. Et scire licet ꝙ clemētia eos præparat ad beniuolētiā qui ex ꝓfligatione reliqui sunt. Quippe minitatio odium parit: atq̧ mortales in desperationē ex timore sæpius adducit. Verū misericordia eosdem ex odio item ad beniuolentiam trahit.

Brutus Smirneis

a Vxilia uestra uenerūt nobis uictoria iā potitis. Sed ꝙ tardius uenerint ꝓrsus lætamur. Nā ad belli obsequia æque ac nō uenerint inutilia fuissent. quoniam tarditas post rem cōfectā æque ualet ac si res multo prius ac iam diu facta fuisset

c Ontigit tibi uictoria potiri citius q̃ auxilia licet celeriter transmissa uenissent. Qua in re quo ad beniuolétiã iefficaces tibi merito dici nõ possumus. Et quãuis tarde uenerint: non æque ad reliqua erũt inutilia: ac si penitus nõ uenissent.

Brutus Milesiis

u Rbi uestræ uenia minime danda est: siquidem pecuniis ac militibus indiget. Quippe in tanto populo aduertere debuit ne ad inopiam deueniretur: & ne uiros steriles tam ĩgenerose haberet: Nec dicere conuenit fortuna non indigemus: sed salubri consilio redarguimur. Quod si in iis quæ ad uirtutem spectant nihil exercetis: nec paratis quæ pertineant ad potentiam: palam est ꝙ ĩmerito ciuitas appellatur.

Milesii Bruto

t Vrpe est quidem pecunia & militibus indigere: non illis qui non sua culpa in necessitate cõstituti sunt: sed multo magis culpa illorum qui procul a domo opulescunt indigentia nostra est: ꝙ ad supplendum non sufficimus: quæ continuo postulamur. Verum consilio ac fortunis sumus nobis domi satis ut ciuitas appellemur. Quod si procul amicis non sufficimus: domi tamen haud indigemus.

Brutus Milesiis

s I uobis in cõmuni arma existunt:ac illis nõ utimini meo iudicio longe erratis. Cum oĩs uis armorum in usu consistat. Nec minus peccatis: si non habentes ea comparare negligitis. Quippe si qui habent & non utuntur ualde sunt damnandi. multo maiori qui non habent crimine sunt digni.

Milesii Bruto

n On arma sunt uires hominum: sed armorũ ipsi uiri. Illa enim sine uiris nihil ualẽt. At uiri arma parare ac illis uti possũt. Nõ ergo utilia sũt iis qui parare nequeũt si desint: nec illis qui licet habeant: ea tamen uti nesciunt.

Brutus Liciis

q Væ uobis apud caunum instruméta meccanica ad expugnationem muralem naualéq; existunt: ea omnia Cassio collegæ meo rhodum expugnanti mittere curetis intra trigĩta dies a die qua uobis præsens epistola reddetur uel quoq; celerius: ne si deficeretis: quos contra rhodios fecimus appa ratus expediat nobis cõtra uos uti.

Licii Bruto

c Eleri mandato una congruit responsio: q̃ci to uidelicet obsequi conabimur. Itaque ope re diem absit nobis diffinitũ præuenire: ex quo mi nitando nobis promissa; præuenis. Erũt igitur instru

menta nõ inutilia licet appareãt uetusta.

Brutus Liciis

m Achinæ quidem ueſtræ bello iam confecto ut uetus extat uerbum delatæ fuerũt. Vos tamen cõmendamus ꝙ in quo termino a uobis trãſ mitti iuſſimus nõ defuiſtis. Sed Caſſius ante uenit.

Licii Bruto

c Itius q̃ ſperabatur contigit tibi uictoria, poti ri: nec tarde nobis parere mandatis: ſi conſi deras quibus temporibus iuſſiſti: & quibus Caſſius quem miſiſti receperit.

Brutus Liciis

x Anthii beneficium meum per ignauiam cõ tendentes in ſepulchro deſperationis patriã poſuerunt. At patarei ſeſe mihi cõfiſi nihil omittũt: Sed omnia curant quæ ſunt ad libertatem ſuam. Li ceat & uobis aut patareorũ conſilium ſequi: aut xan thiorum fortunam eligere.

Licii Bruto

d Olemus quidẽ xanthiis aduerſitatis gratia: quam propterea amiſerunt ꝙ poenitere non potuerunt. Patareis non aſſentimur: qui prudenter immo foeliciter ea eligerunt: quæ ſapere eos decuit. Nos autem non tam ſtulte ſapimus: ut inſtãtem for tunam contemnentes imitari eos uelimus: qui inimi citiarum poenas dederũt.

Brutus Liciis

q Vi ueſtrum exules xanthiorum receperint: non moleſtius facient: q̄ fecerint ipſi Xanthii. At patareis:ſmirneis:coritiis:ac faſelitis ſi qua humanitate eos recipiendo uti uoluerint: permitto. ut inſpiciendo Xanthios cognoſcant opere per effectum ſibi probe conſuluiſſe: Cum nos amicos elegerunt.

Licii Bruto

x Anthios recipere minime intendimus: niſi eos ab infortunio leuare putãtes uellemus eorum calamitatis fieri participes: & in nihilo ſibi prodeſſe. At cum ad patareos:Smirneos:Coritios:ac faſelitas ueluti adiutores certiores confugere permittis:conſtat o brute ꝙ non ita eos libẽtius dones.

Brutus Bithiniis

n Emini ueſtrum graue uideri debet ſi cum rebus plurimis ĩdigemus: plura etiam iubemus:quarũ opera a uobis ſane exigimus: ꝙ ſi tributorum multitudine grauamini: conſiderare debetis ex rebus a uobis hactenus exhibitis: quibus laboribus quibus ue ſumptibus cõtinue uerſemur. Quippe cõſtat plus laboris illũ ſubire:qui utitur apparatibus:q̄ qui ipſos ĩſtruit apparatus. Nã ueſtrũ quiuis uni ſolum negocio intendit. rei ſcilicet domeſticæ. At nos oportet omnibus preuidere.

Bithinii Bruto

n On omnia quibus eges ea porrigere nos sa tis sumus. Nã qua difficultate apparatus in struantur scire potes ex sumptibus quibus cõtinuo uersaris: & super alios contribuere difficile est: & ad soluendum impossibile. Cæterum aliorum apparati bus uti id cum utilitate efficitur. Quod si pro mul tis te laborare ais: multi quoq; cõferre debẽt. Quip pe licet rei domesticæ solũ intẽdamus nõ tamẽ suf ficimus pro omnibus conferre.

Brutus Bithiniis

a Cyllam mihi amicum ad uos transmitto ut nobis paretis naues quinquaginta rotũdas: atq; ducẽtas longas. Nam tot dolobellæ exhibuisse teneo. Probe itaq; facietis: si cum ipsis nauibus nau tas & remiges ac pro sex mensibus cõmeatum Acyl læ exhibebitis. Necnon pro nauibus item fabrican dis ac in mare deducẽdis ligna & fabros oportune trãsmittere nõ negligetis & maxime cũ Dolobellæ in nihilo defueritis.

Bithinii Bruto

s I Dolobella in capiendo præuenit: nõ tibi ut abunde caperes reliquit. Quod si quĩquagin ta & centũ naues: nec plures in ipsa copia coacti uix exhibere quiuimus: quo pacto in summa redacti inopia quinquaginta & centum tibi parare uale-

mus: & maxime cum remigibus ac etiam fabris & lignis ad naues fabricandas oportunis quæ semel transmisisse: cum difficillimum fuerit: iterum transmittere impossibile foret. Cæterũ dolobella nec profecto effecit cum primum denegaremus nec postea cum denegare nequiuimus ut cõmeatus sibi deportarentur.

Brutus bithiniis

n Obis scribit Acyllas ꝙ in nauium apparatu estis nimium ac nimium segnes. Ego uero non de eo ualde admiror: si putat mihi magis opus fore litteris: quibus in singulis nos culpare non cessat q̃ ipsis nauibus. At contra sese scribendo potius culpare deberet. Verum enim uos & nunc & antea benigne tolleremus qui non sponte sed inuiti multa huiusmodi pari modo resistentes nobis exhibuistis. Quæ sic gesta fuisse ex præsentibus facile coniectatur.

Bithinii Bruto

a Cyllas uidetur esse magis delator nostræ segnitiæ q̃ testis impotentiæ. Si igitur nos segnes cognouit: non utiq; præsens segnitiem nostrã se castigare scripsit: neq; nos de eius administratiõe scribere uolentes permisit. Ipse tamen probe nouit necessitatem nostram ac impossibilitatem. Tu uero minis inopiã soluere putas: nõ æque nobis sed iuti

liter succẽses: quoniã nec spes nec timor: sed solum inopia nõ exhibẽdi causa extitit.

Brutus Bithiniis

q Vi non spõte parent nõ luctãtur ea quæ exhibere nolũt. Id.n.ꝑfecto ualde foret optãdũ. Sed quæ sibi deberetur gratiã admittũt. Quare quo pacto uobis scripsimus naues parari curate: quas cũ remigibus & debito cõmeatu in tẽpore mittatis. Secus autẽ nõ modo sup his dolebitis: sed gratias nobis habebitis: si qua uobis reliquerimus:

Bithinii Bruto

q Vi cogunt ut quis exhibeat ea quæ nõ potest nõ quod iubetur id luctatur: Nã id foret ualde iucũdum: Sed ĩ opinando subditos plus ualere q̃ possunt sæpius dãnificãtur. Nam si cogãtur ad extremam ueniũt inopiã. At si ex humilitate indulgẽtiæ parcitur: et spatium respirãdi datur: tũc ad exhibẽdũ facilior qs existit. Quare si per uim plus a nobis exigere putas: scito ꝙ nõ quæ nobis reliqueris: sed quibus uti possis gratiam nobis habebitis.

Brutus Bithiniis

q Væ naues mihi opus erant: eas oẽs ĩ mari habemus exhibẽtibus lacedemoniis: lesbiis: pariter ac foenicibus. Vos igitur quoniã ꝓpter hyemẽ in trãsmittẽdo eas defecistis: trecẽta talenta ꝓ ipsarũ stipendiis cõferatis. Ad quæ deferẽda hyems uobis

non erit ĩpedimẽto:nec ſecus agatis: niſi me uobis infeſtum malitis:

Bithinii Bruto

n On hyems nobis nauale auxilium impediuit ad quod apparãdum pecunias erogauimus: qua ĩ erogatione non tibi ſumus ſed nobis defeſſi. Qđ tibi fuerit per alios ſuppletum gaudemus. Veniam tamẽ petimus:qui propter fortunam tardi fuimus:& propter ſumptus inopes exiſtimus.Quippe nõ poſſumus ex nauibus cõficere pecunias: quẽadmodum ex pecuniis naues cõfecimus.

Brutus Damæ

a Rmis & pecuniis ſũmopere indigemus:quæ uel q̃primum trãſmitte:uel ea nobis denega

Dama Bruto

a D eos trãſmittendi officium ſpectat:quibus rei copia exiſtit.Sed qui ĩdigẽt quod exhibere nequeunt:id eos denegare neceſſe eſt.

F I N I S

REVERENDISSIMO DOMINO SVO DOMINO .A. TT. SANCTI CHRISOGONI PRESBITERO CARDINALI VERDEN. RENVTIVS SE COMMENDAT

h yppocratis Choi cuius maximũ extat in arte medendi nomen quasdam epistolas nõ contẽnendas e græco trãstuli in latinum pridie q̃ curia ꝑ peste uitanda ab urbe recederet. Ac sanctissimo. D. N. Nicolao papa Quito inscripsi. earum epistolarũ copiam dominationi tuæ ꝑ debito meæ erga te deuotionis trãsmitto. Nec minus ꝑ egregia & singulari eruditione tua in omni genere studiorũ Quod opusculũ siquis diligẽtius legerit: comperiet ꝑfecto ipsum Hyppocratẽ nõ modo in curandis corporibus magnum fuisse: sed in dicẽdo nõ longe ĩferiorem: & supra cæteros extitisse iucundum. Quare hylari fronte hoc ipsũ opusculũ suscipere ꝯuelis: nec despicias ꝙ sit uolumĩe ꝑuũ. quippe pusilla reperiũtur aliquãdo multo preciosiora q̃ magna & ampla corpora. Quod ĩ lapidibus preciosis uideri licet: nec minus apud Statium ĩ suo maiori poemate quod ĩscribitur thebais: ubi Homerum imitatus de Tideo ait. Maior in exiguo regnabat corpore uirtus.

Vale.

f

PRAEFATIO IN EPISTOLAS HIPPOCRATIS MEDICI PRAESTANTISSIMI E GRAECO IN LATINVM PER RENVTIVM TRADVCTAS AD NICOLAVM.V.PON.MAX.

p Hilippus mediolanēsis uir īter medentes nostri tēporis præstantissimus beatissime pater cū ipsū iure ueteris īter nos amicitiæ uisitarē:& multa ut mos est de studiis humanitatis ultro citroq; uerba fierēt:demū me rogauit ut quādā Hyppocratis uiri in arte medēdi apud græcos clarissimi ad Democritū sui temporis philosophū nō obscurū epistolā emendarem corrigerēq;:Quoniam nōnulla existerent:quæ inter se cōstare nō facile uidebātur. Ego uero ut illi obsequerer:quē pinde ac pater semper colui & obseruaui:hunc laborē libens assumpsi. Sed cū epistolā illam græce latineq; legerim:cognoui nō emendatione opus esse: sed explanatiōe:qua nullam censui dari posse meliorē:q̄ cæteras epistolas sup eadem materia ab eodem cōscriptas efficere latinas. Itaq; his brumalibus noctibus ꝓxime supioribus illas e græco trāstuli ī latinum. Quæ ante q̄ ad alios se cōferāt cēsui decens fore simul & cōgruū ut prius sanctitati tuæ se offerāt:eidēq; ꝓcidāt ceu litte

tarũ paréti:ac uti bonarũ artiũ asylũ te adorét. Quare si sanctitas tua paré audientiá illis præstabit:quá cæteris quottidie præstat:licet.n.hospites peregrinæq; sint:& a coo insula loco humili ꝑfectæ:latinis tamé uerbis nónulla afferũt:quæ doctorum hominũ auribus digna fore iudicabis: Et ut plenius intelligãtur: suo loco inserui epistolá disputationé Hyppocratis ac Democriti continenté:quam sup̃iori tépore tráſtuleram & simul argumétum:quod ꝑ aptiori itelligétia sup̃ ea confeceram. Sed iam humiliter supplicant ut eadé sanctitas tua æquis auribus eas romano sermone loquentes audire dignetur.

Incipiunt epistolæ foeliciter

r Ex Regum Magnus Artaxerses Peto Saluté Morbus qui nomine appellatur pestis nostrũ inuasit exercitũ:& cũ plura sæpius fecissemus remedium:nullum hactenus est datũ. Quare te oio rogamus:ut aliquod adiumentum nobis q̃primum transmittas siue ex his quæ natura habentur siue arte proueniũt:siue cuiusuis hois peritia:quo morbus hic curari queat. Tráſmittas igitur q̃primũ potes atq; q̃tũ potes hunc morbũ coerce. Qua i re nec ípése nec muneribus parcas:ná totũ lóge serpit exercitũ crassũ quédá ac graué spiritũ inferens:& cũ hostem feram

bestiā habeamus:nō pugnādo expugnamur: Quippe pecora interimit:& q̄plurimos ita inficit ut nulla cura sanari possint:atq; tela in diem acerbiora iaculādo īmittit. Qua super re quid sentiā aut dicā nescio: nec quos consulā sane habeo. Quāobrē nō desistas donec hæc omnino q̄primum aduota pficias. Vale.

Petus magno regi Artaxersi .p.S.d.

m Orbi pestiferi epidimia naturæ adiumentis haudquaq̄ soluitur. Nā q morbi naturaliter generātur:illos natura ipsa p sese iudicādo curat:Sed qui ex epidimia proueniūt curantur ex arte:quæ corporū modum artificiose inquirit. Hyppocrates uero medicus natiōe doricus:patria chous:patre Eraclide natus:quē Eraclidē genuit Hyppocrates. Hyppocratem Gnosidicus. Gnosidicū Nebrus. Nebrū Socrates Socratem Theodorus. Theodorū Cleomissada. Cleomissadam Chrisimādes huic morbo medetur. Quippe diuino quodam ingenio præditus ex paruis quibusdā uulgaribusq; rebus in maiorem quandā artē usum medendi pduxit. Diuinus pfecto Hyppocrates a Cryssimida rege nobis quidē nonus existit:ab Aesculapio uero duodeuigesimus. Sed ab ipso Ioue nimirū uigesimus. Ex matre īsuper Prassithea Feneratis filia:de domo eraclidarū natus. Itaq; ex utroq; semīe a diis genus uir diuinus Hyppocrates ducit. cū ex matre ab Aesculapio: & ex patre ab Heraclide

descendat: medendi sane artem apud patrem Eraclidem & eius auum Hippocratem didicit. Verũ ab iis quædã medẽdi principia hausit: quæ solum illos tenuisse merito quis credere potest. Verum enĩ naturali quadam ingenii acritate fretus uniuersam arté plene & exacte ipse complexus est. Hic profecto animi generositate maiores suos tanto excellit: quãto in facultate artis quãplurimũ differt ab illis. Quippe nullum extat genus ferarum terra mariq;: quibus mortales curando ceu Triptolemus semina: ita Aesculapii adiumenta dispargit. Quare plerisq; locis sibi sacra habentur. Et apud athenas æquis honoribus cũ Hercule & Aesculapio ueneratur. Hunc igitur ipsum uoca: cui tantum auri atque argenri dari iubeas quãtum uelit. Hic enĩ nouit nõ uno modo morbis mederi. Hic est sanitatis pater. Hic uitæ mortaliũ saluator. Hic doloris expulsor. Hic diuinæ sciẽtiæ simpliciter dux.

Rex regum magnus Artaxerses
Hystani hellespõti præfecto. S.

h yppocratis medici coi q ab Aesculapio ducit originem gloria artis ad nos iã usq; peruenit Dato igitur tãtũ auri q̃tũ uoluerit ac cæterarũ rerũ q bus ĩdiget nõ minus abũde: atq; illũ ad nos mittito Erit. n. pari ĩ honore cum uiris apud psas præstãtissimis. Insup siquis alius p europã uir egregie præstãs

reperitur. Illum domui regiæ efficito amicum pecu niæ minime parcens. Quoniã uiros qui consilio ua leant nõ est facile inuentu. Vale.

Hystanes Hippocrati. S. p. d.

q Vam rex te indigens epistolam misit: eã in præsentia tibi transmitto. Ad quã respõde q̃primum ut mature regi rescribã. Vale.

Hippocrates medicus Hystani. p. S. d.

n On secus ac tibi scribo regi rescribas: ꝙ uictu ueste domo ac cæteris ad uitam necessariis sufficienter fruor: nec mihi fas est a ꝑsis pecuniã acci pere: nec uiros barbaros a morbis curare qui græco rum hostes existunt.

Incipiũt epistole suꝑ Democriti cura Hippo crates Abderitarũ senatui. S. p. d

c Iuis uester Mellisagoras choũ uenit quo die contingit sceptri assumptionem fieri: & an nuæ essent nundinæ: ac pompa sumptuosa apud cy parissum: quam deo agi moris est ꝑ eos ad quos sa cra spectãt. Sed cũ festinare ex uerbis & aspectu Mel lisagoras uideretur: persuasus id quod res erat: lectis litteris uestris admiratus sum: ꝙ de uno homine to ta ciuitas turbaretur: non secus ac ipsa ciuitas foret homo unus. Beati profecto illi sunt populi: qui uiros probos sibi constituunt pugiles ac defensores & nõ

turres nec moenia:sed uirorũ ſapientũ ſapientia con ſulta. Ego quidem arbitror artes eſſe gratias deorũ: homines uero opus naturæ. Vobis igitur uiri abderitæ haud ſit moleſtũ: ſi mihi uideor non a uobis ſed ab ipſa uocari natura: ut ipſius opus quod morbo ne pereat in periculo eſt:curem. Itaq; in curando democritũ naturæ ac diis parebo prius q̃ uobis: ſi morbus quidem eſt:& non error:quod equidem magis cuperem. Nam maioris ueſtræ erga illum beniuolentiæ ſignum eſſet:ſi ex ſola ſuſpitione tantum turbaremini. pecuniam ut ad Democriti curam ueniam: nec natura nec ipſe deus mihi pollicetur. Quare uiri abderitæ nec uos pecunia mecum agatis:qn potius artis liberæ liberum opus ꝓgredi dimittatis. Quippe qui mercede curant:hi ſcientias ſeruire cogunt:& illas liberas mercede efficiunt ſeruas:atq; ut mos ē: cum ad curam ueniunt: qd morbus difficillimus ſit aliquando mentiuntur:quandoque ceu ſit faciliſ accedere negant:licet polliceantur: & ſæpe ueniunt item non uocati. Miſera porro mortalium eſt uita: quos ĩtoleranda lucri cupiditas ceu uẽtus hyemalis cõtinuo uexat:quæ cupiditas cũ iſaniæ morbo grauior ſit. Vtinã ipſi medici illã potius curare ſcirẽt q̃ licet noceat & ægrotare faciat. Beatos tamen efficere exiſtimatur. Ego ãt puto aĩ morboſ ex uehemẽti iſania ꝓcreari quæ mẽtibus hoĩum opiniões & fãtaſias

quasdam imprimit: a quibus non nisi per uirtutem quis se purgãdo sanatur. Equidẽ si uiri abderitæ di ues effici uelim nõ decem talentorum gratia ad uos uenirem: sed ad magnũ psarum regem: apud quem populi & homines fortunis ac diuitiis abundant ac cessissem accitus illuc ad pestem curãdam. Sed quia regio illa hostis græciæ existit: a morbo pestifero il lam liberare negaui: & quantum ĩ me fuit: barbaros expugnaui. Erubescerem profecto a rege pecuniam accipere: qui patriæ esset infestus. Quam pecuniam ceu pugil ac defensor græciæ abieci. Quippe nõ sũt diuitiæ pecuniam undique quærere. Nã magna uir tutis misteria in iustitia consistunt & non ĩ his quæ fodiuntur: sed illis in rebus quæ omnino patent & ĩ agẽdo uersantur. Nun igitur putatis æque turpe ha beri hostes & amicos mercede pariter curare. Sed nõ hoc mõ mea sese habẽt. Quoniam ex morbis fructũ non pcipio. Democriti non libens mentis excessum audiui: qui si bene ualet amicus est mihi. & si ægro tus a me curatus: magis amicus erit. Audio illũ con stãtẽ & benemoratũ esse atq; decus reip. uestræ. Vale

Hippocrates Philopomeni. S. p. d.

l Egati qui reip. litteras attulerunt: tuas quoq; mihi reddiderũt: quibus cum mihi hospitiũ & cætera ad usum necessaria polliceris: lætatus sum ualde. Veniam fortuna fauente ac etiam spe melio

ri q̄ existimauerim ut in rescribendo tibi significaui Nam nō insaniam esse duco: sed quoddam animi robur excessiuum uiri: q nec liberorum nec uxoris nec cognatorum: nec rei cuiusquā curam gerit. & qui sibi fidens die ac nocte in antris plurimum uel sub arborū umbra uel mollibus herbis uel iuxta tacitos aq̄rū riuolos degit. Huiusmodi & alia multa melēcolicis eueniunt: qui taciti existunt & solitari ac desertorum studiosi locorum: mores hominum uitantes & aspectum suorum ceu extraneorum declinantes. Nec alienum est eos qui doctrinæ solū uacant cæteras curas ob sapientiæ studium abicere. Nam ceu serui & ancillæ qui absente hera tumultuando īuicem altercantur si repente hera supueniat: remissi subito quiescunt. Eodem mō animi hoīum affectus uitiorum ministri cum sapientiæ conspectus illuxit: ceu serui abdicāt se. Itaq; studiis sapiētiæ dediti cupiūt antra & tacita loca: non quia penitus sint amentes: sed actionū humanarum quietis desiderio cōtemtores. Quippe mens externis curis percussa cupit quietare corpus: & tūc ad quietem se statim cōuertit. Deinde in diluculo surgēs secū ueri locū circūspiciendo inq̄rit. Vbi nec uxor nec liberi nec mater nec germāi nec cognati nec serui nec aliud quippiam adsit: quod pturbationem aliquam afferre possit. Et quæ perturbationem excludūt: illis in locis se libens committit. nec

turbulentis se appropinquare audet ob reuerentiam rerum earum quæ illic inhabitant. Habitant autem locis in illis artes: uirtutesq: dii: demones: cõsilia: sciẽtiæ. & magnus polus rapacissimus astris illic perpetuo defulget. Quem in locum Democritus forte rerum urbanarum tedio & maiori quodam sapientiæ studio ceu porro exulans se contulit. Et quia solitudinis est amator: insaniæ morbo laborare putatur. Sed abderitæ student pecunia se ostendere ꝙ Democritum haud intelligunt. Verum tu amice Philopomenes nobis hospitium para. Quippe reipublicæ illi perturbatæ turbationem denuo inferre noluerim. & maxime cũ ab antiquo amicũ præcipuum ut ꝓbe scis te semper habuerim. Vale.

Hippocrates Dionysio. S. p. d.

a Vt apud Alicarnassũ amice me expeta: aut ipse ueniendo præueni. Nam Democriti gratia abderam omnino eudũ est mihi: ad quẽ ægrotãtem a ciuibus suis publice sum uocatus. Quorum affectio ea est: quod uerbis exprimi nequit. Nã cuncti ueluti una sit anima æque simul ægrotant. Quare ipsi cura indigere uidentur. Ego quidẽ reor ꝙ haud sit morbus: sed excedens quoddã disciplinæ studiũ. Nec re uera excedens: sed ab idiotis sic reputatũ. Quoniam nunquam nocet excedens uirtutis studium. Morbi uero huiusmodi opinio prouenit ab eorum qui iudicant tarditate. Quisq; sane opinatur quæ ipse non

habet:si alius abundet:illa quodāmodo excedere. Et forte timidus fortitudinem putat esse excessum. Et auarus magnificentiam & omnis defectus existimat uirtutem omnem esse uitiū excedens. Ego aūt cum illum uidero:& eius uerba audiuero: rem melius percipiam. Tu uero Dionysi ut uenias stude. Nam donec redeo:ut hic in patria moreris uelim:& rerum mearum curam habeas:atque ciuitatem ante omnia gubernes. Ad hæc accedit ꝙ non uideo qua fortuna hic annus salubris est:& naturam teneat antiquam cum non multum morbis abundet.Quare adsis.Domum enim meam cōmode habitabis:quoniam mihi hac mea abitione uxor apud eius parentes permanebit.Prospicies tamen ut continens degat:ne propter uiri absentiam aliis intenderet. Et licet a pueritia fuerit honesta: & progenitores habuerit urbanos:& patrem habeat uirilem:uitiorumque osorem: sed longe tamen senex est: & mulier castigatione semper indiget:quæ est natura intemperans & sicut arbor assidue pullulat nisi assidue castigetur.Ego autem puto ꝙ ad mulierē custodiēdā amicus q̄ parēs sit diligētior.Na nō idē amoris affectus amico est qui & parentibus.Cuius rei gratia corrigēdi tēpus sæpius non tenet.Quippe i oī re ille ē prudētior q affectu animi caret mō sit beniuolus. Vale

Hippocrates Damageto.S.

C Vm rhodi essē apud te Damagete uidi nauē

illā qua solis inscriptio inest prora :& contextu ꝑbe
ornatā ac perplures foros habentem & eius remigiū
fabrefactum & uelox ac tutum tu longe laudabas.
Eam igitur si fieri potest:non remis sed alis armatā
nobis trāsmitte.Res.n.urget amice.Nā abderā naui
gare ocissime uelim:ut ob Democritū languētem lā
guēti medear ciuitati suæ. De cuius uiri fama iā cre
do audiuisti.Hūc patria īsanie morbo egrotare existi
mat.Ego autem uelim īmo cupio: eū certe nō ægro
tare:sed ciues suos sic opinari. Nam semper ridet in
quiunt:& cum ridere nunquā cesset de quauis re: si
gnum insaniæ esse coniectant. Itaque amice amicos
tuos apud rhodū moneas:ut modeste & non multū
diffuse rideant:nec nimium moereant:sed huius rei
medium teneāt. Vt hoc faciens aliis comis: aliis stu
diosus uirtutis & curiosus existimeris.Malū ꝑfecto ē
Damagete de quauis re ridere. Malū quoq; est mo
dum excedere.Quod si semꝑ fiat lōge est deterius.
Atqui dicerem sibi.Nūquid Democrite qui egrotēt
qui moriuntur:& qui iam mortui sūt:& qui obsidē
tur. & quicquid mortalibus accidit mali: tibi præ
stāt materiam ridendi?Nun deos oppugnas:cum in
mūdo duo sint præcipue molestia & gaudium: quo
rum quod alterum abiceris beatus tibi uideris. At
fieri nequit.ꝙ aut mater aut pater aut liberi aut uxor
aut amici quandoque non ægrotent.At tu ob tuum

risum ceu omnia salua sint: foelix ac beatus existere putas: & si quispiã ægrotet rides: si moritur gaudes. Et siquid aduersi audi: lætaris. Itaq; improbissimus es: & a sapiẽtia plurimum abes. Si putas huiusmodi haud esse mala: superabundat in te bilis democrite. At ego uideor esse Abderites: sed patria longe ẽ prudentior: Verũ de his magis trite ibi disseremus. Sed hoc ipso tempore quo ad te scribo: nauis profecto tardat. Vale.

Hippocrates Philopomeni. S. d. p.

c Vm intentus cogitãsq; de Democrito qesce rem: illa ipsa nocte circa diei ortũ somnium somniaui: quo nihil difficultatis esse arbitror: repẽte sum expertus. Videbar. n. uidere Aesculapiũ ac ipsũ ꝓpe adesse apud abdere portas cõueneramus. Verũ ipse Aesculapius nõ suauis neq; mitis ut ex eius statuis uideri licet uidebatur. Sed forma acer & aspectu non minus terribilis. Sequebantur aũt illũ dracones re uera serpẽtibus ampliores qui & ipsi festinãtes lõgo quodã tractu sicut ꝑ loca deserta & cauas ualles sibilabãt. Post eum amici cistas habentes farmacorũ ꝓbe obturatas ueniebãt. Ipse uero deus manũ mihi porrexit: quã libenti aio accipiẽs rogabã ut mecum ueniret: & ut in cura Democriti me nõ relinqueret. At ille inquit. Non me i præsentia indiges: sed deus mortalium atq; imortalium in ipsa cura tibi assistet.

Tum ego retrouersus aspicio mulierem magnam & formosam comas splendide & apposite comptam. Nam eius oculorum orbes eo splendebant: ut astrorum splēdor esse uideretur: & deus ipse iam abierat Verum mulier illa manu me capiēs molli quadam blanditia mihi blandiens ꝑ ciuitatem me ducebat: & cum ꝓpe domum ubi uidebatur hospitium esse uenimus: ut umbra recessit: solum inquiens: Cras te conueniam apud Democritum. Deīde cum se retro uertisset. Ego inquā rogo te optima mater: quis es? & quo te appellem nomine? Et illa ueritas ait. Sed hæc quam præcedere uides. Statim.n.alia quædam mulier apparuit: nec ipsa quidem mala sed austera: ac longe insolens: opinio inquit uocatur: & apud abderitas habitat. Sed cum surrexi: mecum somnium examinans. Puto Democritum medico non egere: ex quo ipse deus morborum curator abiit: ceu nō habens quid curaturus esset. At ueritas apud Democritum ꝙ ipse sanus: permanet. Verum opinio ꝙ ipse sit infirmus apud abderitas existit. Hæc uera esse arbitror Philopomenes: & certe sunt. Non enim me fugit quid somnia significent: & præcipue cū ordinē seruāt. quippe medicina uaticinio cognata ē: quoniā harū duarum artiū unus est parēs Apollo q nobis ꝓgenitor morbos futuros prædicit: & ægrotātes curat

Hippocrates Crateuæ. S. p. d.

ſ Cio te in hærbarum uiribus cognoſcedis
optimum eſſe tum tuo ſtudio:tum gloria
maiorum tuorum o amice: ut a Crateua actauo tuo
nihil tibi iam deſit.Nunc igitur ſi unquã alias quot
& quales potes:ſane.n.neceſſitas urget: collige hær
bas:atq; illas mihi q̃otius mitte unius uiri cauſa:q̃
quidem abderita:ſed nomine Democritus: uti tota
ciuitas æque ponderat. Illum ĩſaniæ morbo ægrota
re aiunt; & nimirum purgatione indiget.ſi res ſic ſe
habet.Sed licet credamus ꝙ non erit opus medelis
tamen undiq; medicum oportet eſſe paratum. Hær
barum uero uim ſæpius apud te nõ ſecus ſum mira
tus ac rerum oĩum naturam diſpoſitionẽq; & ſacrũ
terræ ſitum. Ex q̃ aĩantia plantæ alimẽta fortuna ac
ipſæ diuitiæ proueniunt.Quaſ res utinam terra mor
talibus denegaret. Quippe plus habendi cupiditas
quo ſe uerteret nõ haberet.Neq; abderitæ decẽ talen
tis me nũc ꝓ medico accirẽt:mercennarium quẽpiã
allicere putantes.Vtinam Crateua amaram huius cu
piditatis radicẽ ita extirpare poſſes:ut nihil reliquia
rũ ex ea remaneret.quoniã aĩos hoĩum ſimul cũ cor
poribus purgaremus.Sed iſta qdẽ optãda ſunt.Tu
uero nũc ĩſiſtaſ & hærbaſ mõtibus ac altis ĩ locis na
tas præcipue colligas.Nam efficatiores ſũt & acutio
res q̃ quæ ĩ lociſ humidis naſcũtur ꝑꝑ terræ dẽſitatẽ
atq; aeris ſubtilitatẽ.Qđ.n trahũt id agũt uiuacius

flores tamē illarum legere coneris:quæ iuxta lacus & loca uliginosa existunt:utputa iuxta riuos uel iuxta eos qui apud nos fonticuli uocātur. Nā ꝙ nō sint ita efficaces:nec tantæ acuitatis & humoris dulcioris ꝓ compto habemus. Itaq; de quibus humor siue sucus exprimi debet:oēs illæ uasis uitreis fac deferantur. Sed quarū hærbarū folia aut flores usui sūt habēdi in uasis coctilibus ꝑbe obturatis deportētur. Ne uentorū flatibus agitatæ tanquā exanimatæ uim ꝓpriam medēdi amittāt:& eas ad nos q̃ocius mittas. Accedit ꝙ huic rei tempus hoc ueris totius āni longe congruū est:& ad præfatam insaniā curādam necessitas me urget. Quippe cū dilatio cuiq; arti aduersetur:medicinæ uero q̃maxime:in qua ipsa tarditas sæpe affert ꝑiculum uitæ. Nā qui curantur eorū uita tempora existunt:quorum obseruatio est ipse finis. Spero tamē sine alia cura Democritū sanū fore. Si uero quispiam sit defectus:is aut naturæ aut temporis aut alia fortassis causa contigit. Multa.n.cum simus mortales nos latent:quæ cū neq; diligētia neq; alia ratione uerum teneatur nos ad incertū ducunt. Vis igitur omnis a nobis aggredienda est. Nā qui sunt in periculo:ea quæ possumus sibi nō sunt satis quin quæ nō possumus etiam magis cupiūt. Ad duo fere ꝓposita nos semꝑ militamus. Vnū quidē hominis: alterum uero artis:Sed horum primū est sane icertū:

Alterum ſcientia diffinitum: Quibus duobus opuſ
eſt quoq; fortuna. Quoniam id quod purgari debet
nõ omnino cõprehẽditur: & nos ad ſtomachum pur
gandũ ſtatim ſuſpiciẽtes medicinæ modũ ad ĩcogni
tam hoĩs naturã coniectamus. Nõ.n.una & eadẽ na
tura omniũ eſt. Et natura cuiq; aliquid tãquã ꝓpriũ
ſemꝑ diffinit. Præterea nõnunquã ĩ ipſis hærbis ſer
pentes inſpuendo eas infecerunt: ac ſpiritũ interiorẽ
circũ illas inſufflarũt. Huiuſmodi qdem herbæ nocu
mentum ꝓ ſalute inferunt ac ſpiritũ: niſi quapiã no
ta aut tabe aut odore ferino & atro ſignũ appareat.
Quo circa ars ipſa ꝓpter fortunæ caſum frequenter
decipitur. Certiores igitur ſũt purgationes: quæ per
elleborũ fiunt: quibus Melãpum ad natarũ Preti: &
Anticereũ ad Herculis curã uſos fuiſſe narratur. At ĩ
Democrito nulla huiuſmodi cura utemur. Verum ſa
pientia ſibi erit efficaciſſima medelarum.

ARGVMENTVM

d Emocritus Abderites inter philoſophos ſui
temporis clariſſimus familiæ ac ſuorũ tedio
ciuium omiſſa uita ut ſic dicam negocioſa heremũ
ꝓfectus: qui locus nõ lõge ab urbe abdera diſtabat:
ſe totum ocio tradidit. Atq ſuꝑ quibuſuis hominũ
actibus ridere cõſtituit. Quã rem cũ ciueſ ſui aĩaduer
terent: putantes illum mente eſſe alienũ: legatiõe &
epiſtolis Hippocratem choum ĩ arte medẽdi eximiũ

ad curam Democriti ceu insanientis accersunt. Quã curam assũmens Hippocrates Abderã nauigat. Vbi quæ acta & quæ inter se ac Democritũ dicta sũt: Damageto cui rerum suarum curam domo abiẽs cõmiserat præsenti epistola significat sic scribens.

Hippocrates cous Damageto. S. p. d.

q Vod suspicati sumus: illud nimirũ Damagete fuit. Non enĩ exciderat mẽte Democritus: sed mẽte alios lõge ãteibat: nosq; sapiẽtiores effecit: atq; p nos mortales reliquos oẽs. Misi tibi nauẽ charissime: quæ ut Aesculapii uere dicatur post solis insigne apponas etiam salutis. Quoniã cursum psp̃ere uelo ita celeri pfecit: q quo die me iturum pmiserã: eo ipso die Abderam applicuit. Quo cum uenimus: uniuersos ciues ad urbis portas astare frequentes cõuenimus: ceu nõ de nihilo nos expectantes: nec uiros tãtum: sed etiam mulieres: seniores pariter & iuniores: atq; p deos infantes pueros ipso uultu moerorem significantes. Hi quidem sic se habebant pinde ac Democritus ĩsaniret. Ille uero eo tẽpore acrius philosophabatur. Vt aũt me uiderunt: uisi sunt pausillulum respirare: atq; optime sperare. Verũ enĩ Philoppomenes ut me domum duceret instabat. Nam ut apud eum diuerterẽ scitu plebis erat cõstitutum. At ego inq̃ o Abderitæ nihil extat mihi negocii: nisi ut Democritum uideã. Quod cum audiuerũt: me

laudauerunt:lætatiq; sunt:duxerunt me cõfesti p foro rum urbis medium:alii sequendo:alii hic inde præ currẽdo. Iupiter rex ad unum uociferãtes auxiliare: cura. Ego uero eos hortabar:ut bono essent aío uelu ti nihil mali tũc tẽporis adesset:& si quid esset:illud facile posse curari. Quæ cum dixi:abii. Nam domus nõ lõge aberat:imo urbs ipsa nõ multa quidẽ erat. Cuius ꝓpe muros inhabitabat Democritus. Nã con tra urbis turrim quidã eminens collis extabat altis ac densis populis amoenus: unde Democriti statio uidebatur. Ipse uero sub patula frondosaq; platano solus in amictu crasso asũptus pallens tenuis atque tõsus barbã ĩ lapidea sede sedebat. A dextris aqula quædã iugis e colle decurrens lenis resonabat. Quẽ supra collẽ ut suspicari potest:erat locus nymphis sa cratus:uitibus ex se natis lõge umbrosus. Eo tẽpore Democritus librum egregie ornatum sup genibus habebat:& alii q̃plures circa se humi iacebant. Coa ceruauerat animalia plura:atq; illa p totum discide rat:& aliquando se inclinans cursim scribebat. Non nunquam se cõtinens & intra se cogitans a scribẽdo cessabat. Hoc cũ fecerat:parũ post assurgẽs cogitãdo deambulabat:& aíalium uisceribus inspectis: suoq; loco depositis denuo residebat. Abderitæ uero moe sti q me circum astabant:& a lacrimis se uix cõtine bant: Prospice inq̃unt Democrite uitam q ut uides

captus est mente. Nā quid uelit aut faciat nescit: atq; illorum quispiā Democriti insaniā aptius ostēdere uolēs eiulauit uoce acuta istar mulieris sup nati fune re gemētis. Alius pinde ac quē genuerat educauerat ue corā trucidaretur lugubri ululatu clamauit. Quē gemitū cū audisset democritus subridēs ac quodā mō deridens paulū a scribēdo cessauit: atq; caput sæ pius cōcussit. Tū ego inq̄ uos Abderitæ hic manebi tis: Ego enī cominus pfectus ex illius sermone mo tuq; corporis quid morbi patiatur exactius pcepero Hæc cum dixissem e colle qui erat decliuis & lubri/ cus innixus etiā uix ueni ad illū. Qui cū ppe accessi celerrime scribebat. Steti expectans donec a scribēdo cessaret. At ille parum scribendi cursū omittēs meq; secus assistentē aspiciens inquit. Salue hospes. Et tu plurimū uirorū sapientissime inq̄ Democrite. Tum ille ueritus arbitror q me nomine nō appellasset in quit. Quo te appellas nomine. Nā ex ignorantia no minis te hospitem uocaui. Hippocrates inquā nomē mihi medicus est. Tū ille. Ex Aesculapii genere iqt. Fama tui in arte medendi ad nos pmagna iam usq; puenit. Sed quæ causa te huc adduxit amice? Verū ante oia sede. Vide q̄ hic foliorum aceruus uirens ac mollis ad sedendū iucundus? gratiora pfecto q̄ inui diosa fortunæ sedilia. Cūq; sedissem: denuo inquit priuatum an publicū te huc adduxit negociū dicas

apte. Nam quoad potero præstabo tibi officiũ meũ Tunc ego inq̃: ut te uirum sapientem uiderem. Hæc uiæ causa fuit. Occasionem patria præstitit: cuius legatione fungor. Tum ille iquit: nostro primum uteris hospitio. Tum ego illũ p omnia experiri cupiẽs quãuis iã isanire nõ uideretur: inq̃ ciuẽ uestrũ nosti Philopomenẽ? Tum ille iquit. Quinimo: si demonis ais filium: qui secus habitat Mercurii fontẽ. Istũ ipsum inquã: quo iam ab antiquis hospite utor. Verum tu Democrite me suscipe hospitio meliori: atq; i primis expone quid sit quod ĩ præsentia rescribis. Tum ille pusillulum se continens de insania ĩquit. Tum ego Iupiter rex? inquã ad ciues ĩ tempore scribis. At ille inquit: quos ais ciues? Ego uero nihil o Democrite inquã. Non enim aduerti: qui uerbũ hoc mihi exciderit. Sed quid de ĩsania scribis? Tum ille quid enim aliud inquit: nisi quid sit: & ĩ hominibus quomõ generetur curetur ue: cuius rei gratia discidi quæ hic uides animalia ista: non ꝙ oderim opa dei. Sed inquiro bilis naturam atq; situm. Scis. n. ꝙ bilis supabundans homines ad insaniam redigit: quæ bilis a natura oĩbus inest q̃uis plus ĩ aliis atq; aliis minus. Nam eius redundãtia morbus est: tanquã materia quidem bona interdum subiacet mala. Tum ego p Iouem inquã o Democrite uere ac prudenter ais. Quare te beatum iudico q̃ tali ocio fruaris: quo frui

posse nobis nõ datur. Tum ille inquit. Quia nã nõ datur tibi? Quoniam inquã agri: liberi: mutuũ: morbi: neces: serui: uxor: & alia huiusmodi oportunitatẽ nobis auferunt. Tunc uir ille suo solito morbo affectus affatim risũ effudit: meq; ridẽs subderisit. Deinde tacitus a risu continuit se. Tum ego quid inquã Democrite rides? utrum ꝓbe an improbe quæ ꝓtuli tibi dixisse uideor? Tũ ille risit effusius. Abderitæ qui ista uidebant eminus plauserũt manibus: caput alii: alii frontem: nonnulli pilos sibi euulxerunt. Nã ut postea narrarũt: tã effuse Democritus riserat nũq̃. Tum ego inquã. Sapientissime uirorum Democrite cupio huius tui risus causam scire. Vtrum ego an ea quæ dixi digna risu tibi uidentur ut: per te monitus me emẽdare queam: aut tu correptus a risu abstineas qui uirum non decet. Tum ille inquit. Hercle si me posses arguere: ea me curares cura: quali adhuc curasti neminem. Tum ego inquam. Quid argui non posses? Nũ uides esse absurdum: mortes hominum ridere? aut morbos? aut insaniam? aut cædes? aut quiduis aliud his quoque deterius. Insuper nuptias? dies solẽnes? liberorum educatiõem? sacra? magistratus honores? & omne id quod boni nomẽ habet? Nam quorum miserãdum est rides. Quibus lætandum pari modo rides. Quare bonum & malum apud te differunt nihil. Tum ille. Ista quidem probe narras. Sed nostri risus nondũ causam tenes: quã

cũ tenebiſ:curam magis frugem:q̃ legatiõem iſtam patriæ reportabis: riſum ſcilicet meum: quo & te & alios ſapientiores efficere poteris. Pro qua re meden di artem me forte uiciſſim docebis: cognoſcens q̃to nixu quibus nõ ſit nitendum mortales innitãtur: ea continue inquirentes facienteſ ue quæ non homine ſed riſu tantum digna ſũt. Tum ego p deos inquã ſi totus orbiſ terre ſe ægrotare ignorat: nec tenet un de curam quærat extra mentem quidem exiſtit. Tũ ille ignorantia orbis multa eſt Hippocrates. Naturã enim locupletem parum conſiderat. Tũ ego inquã o Democrite iſta ſuo tempore me docebis. Vereor enim ne dum orbis inſcitiam aperies: iam tunc ride re incipias. Solue nunc tui riſus cauſam: & uitæ tuæ rationem da. Tum ille me torue aſpiciens ĩquit: Tu mei riſus cauſas duas eſſe putas: bona ſcilicet & ma la. Ego tantum rideo hominem ignorãtia plenum: ac recte factis omnino uacuũ qui omnibus ſuis cep tis pueraſcens ſuperfluiſ & nocuis laboribus ſe con ficit. Nam extrema terrarũ & receſſus extremos pluſ ſemper habendi cupiditate peragrat: argẽto & auro ut potiatur: ab inquirendo nunquã ceſſat: & ut plus poſſideat cum ſemper ſit anxius ſine rubore ſe bea tum appellat. Nũc terræ hiatus ſeruorum manibus perfodit. Quo in opere alii a terra fungida ſuperinci dente necantur. Alii diu illud facere coacti: tanquã ĩ

patria illic uitam in cruciatu degunt. Inquirẽdo au-
rum & argentum pulueris uestigia perscrutãtur: are
nam undique coacetuãt: & terræ glebas scindũt affa
tim. Atq; terram matrem ceu hostem fodiendo eui
scerãt: & quam admiratur: eandem continuo calcãt
Quantus hic risus. Terram abscõdi tam cupiũt quæ
patet illam aspernãtur. Canes alii emunt: equos alii.
nonnulli infinitos agros sibi ascribunt: & cum aliis
dominari uelint: sibi ipsis dominari nequeunt. Vxo
res ducere properant: non multo post illas repudiãt.
Quem amant eundẽ item oderunt. Liberos gignũt:
illos abdicant. Quæ sollicitudo uana profecto est pa
riter & absurda: & ab insania differens nihil. Bella
inter se gerunt. Aduersantur parentibus. Regibus in
sidiantur. Hominum cædes peragunt. Terram fo-
diunt: ut argentum adipiscantur. Argentum adepti
agros emunt. Fructum agrorum deinde uendunt.
Fructus uendentes pecuniam denuo capiunt. Heu ĩ
quantis rerum uolutabris uoluuntur. Pecuniam qui
non habet illam habere studet: quam postquam ha
bet: illam abscondit atq; celat. Huiusmodi angustias
quibus homines iugiter implicantur cum aspicio:
risus abunde effluit. Ad hæc uiri hostiliter inuicem
altercando leges præuaricantur. Nam litigant cum
fratribus: cum ciuibus digladiantur: non uerentur
parentes. Et ista agunt pro rebus caducis: quarum

nullus mortalis dominus existit: p nefas se mutuo cædunt uiolenter occidũt: amicis & patriæ subueni re deuitant. Indigna & inanimata diuitiis exornãt: Peculium in statuis emendis erogant: eo ꝙ loqui si bi apparent. Qui uere loquũtur: illos oderunt. Alie na semꝑ concupiscũt. Eteni qui aridam colũt: mare affectant. Et ecõtra insulas colẽtes aridam cupiunt. Atqui oĩa conuertũt ad eorum cupiditatem: & cum fortitudinẽ laudent: in bello uariis affectibus quotti die superãtur. Quibus mẽtis oculum eluscati uitam sine cõsilio ducunt. Qui ergo hunc meũ cõtineam ri sum: cũ ipsi nõ contineant inscitiã suã: sed aliũ alius derideat? Nã q̃ se putat esse sobrium: ebrios deridet. Alius amãtem aspernatur: cum ipse grauiori morbo laboret. Alii ꝓ ridiculo habent nauigantes: nõnulli agrorũ cultores: cũ ipsi risu sint digniores. Nã & arti bus & opere inter se dissonant. Tum ego inq̃ o De mocrite Ista quidẽ sũt dicta satis apposite: Nec ratio ulla magis esset apposita ad indicãdum mortis fra gilitatem. Verum negocia domestica urbana pariter & forensia quibus hominẽ uersari oportet: imponũt nobis necessitatis legem. Nõ eni ad ignauiã neq; ad segnitiem natura hoiem genuit: sed ad agẽdum. Ve rum ex huiusmõi artibus studiũ gloriæ ebulliẽs ani mum multorum quãuis recte sentiãt: sæpius & fre quẽter decipit: qui ne ruant oĩa tẽtant. Sed ob rerum

obscuritatem casum cauere ratione nequeunt. Nam quis unquam mortē usuris aut diuortium expectauit: aut corruptelam liberorum: aut pditiōem agrorum: aut nauium siue regni siue exercitus aliorumq; iacturam bonorū: Nullus. n. cadere præsumit. Quippe spe bona quisq; ducitur: atq; peioris non recordatur. Igitur hic tuus risus nunqd est sup his ualde incōgruus. Tum ille inquit. Tardus quidem es ingenio: & a mea sentētia lōge alienus Hippocrates: qui animi motus & quietis modum ex ignorantia metiris. Nam hæc ipsa quæ dicis si recta mente sequerentur: ab omni angustia se facile eriperent: atq; meum risum sedarēt. Nunc uero his in rebus ceu ad uitam necessariis insanientes excecantur: qui recta intelligētia motus ordine carentes discere negligunt. Nā celeris & crebra rerum indiem accidentium mutatio & cōtinua fortunæ ratio abunde cuiq; exhibet cōsiliū. Ac certa in re atq; tranquilla uariis affectiōibus affecti aliter & aliter cupiunt ea quæ nihil conferunt: & illis inuoluuntur: quibus postmodum sunt dolituri. Verum enim qui omnia p uiribus cogitat: seseq; cognoscit: sine casu uitā ppetuo ducit: atq; cōditionem suam aperte cōsiderans ad cupiditatē plus semper habendi animum non tendit: sed locupletem ac nutricem omnium naturam præseferens abunde satis uitam pertransiret. Quemadmodum. n. in bona

corporis habitiõe piculum morbi pſpicuum sæpius ineſt: Sic in magnitudine pſperitatum nihil ſubeſt diu tutum: & in aduerſis qui ſit animo fortis: liquido apparet. Multi quæ ſunt prope non uidentes ſua quadam affectiõe pereunt. Quæ uero clara ſunt ceu ſub nube intuentur: & cum longam hominum uitam pro ſpeculo habeant ſuper his quæ fieri aut nõ fieri conuenit: qua potiſſimum re futura prouidẽtur tanto aciem magis obtundunt. Hæc & huiuſmodi mei ſunt riſus. Stulti quidem homines ex inſpirato nequitiæ cupiditatis auaritiæ inimicitiarum doli inſidiarum iuidiæ atque aliarum animi affectionum: quarum multiplicem difficile eſſet molitionem exponere: indiem poenas continuo dant. Atque ut ſũmatim dicam ignorantia omnibus dominatur. Nã peruerſe cum rem teneant: doloſis captionibus concertant. Quippe quæ uirtus ſpectat ad mores illam ad deterius ſemper deprauant: eo quod uoluptates & mẽdacia ſẽper ſequũtur: legeſq; aſpernãtur. Quod hinc uel maxime ſcire licet. Nam alter alterius ignorantiam culpat: cũ ipſe uiſu audituq; careat: qui duo ſenſus ĩ homĩe ſũt præcipui ad futurum & quod inſtat cõſulẽdũ. Iſta deinde cum grauiter ferãt: eiſdem denuo ſe implicant. Nauigare enim execrantes item denuo nauigant. Cultus agrorum omittenteſ rurſuſ agros colunt. Vxorem repudiãtes ab integro alterã

ducunt & quos genuerunt cum sepelliuerint: alios cõfestim educãt. Senectutẽ optãt: illam adepti criminantur. In nullo statu cõsilio ꝑseuerãt. Reges & principes uitam priuatam approbant: priuati uero regiã uitam affectant. Qui ocio sũt dediti: negociosos laudant. Negociosi ecõtra ociosos uti tutiores laudibus efferunt. Locupletes uitã tenuẽ præponunt. Tenues locupletum uitã expetunt ceu magis copiosam. At uitam qetis quæ plana lucida & sine casu est: nec discere uult quispiam: & eam igredi audet nemo. Sed in aduersam quæ dura aspera ue est: oẽs ferũtur præcipites. Qua in uia qui ĩcidunt: incidunt autẽ q̃plures: nõ secus anhelãt: q̃ quos hostes ꝑsequũtur: & q primi esse putantur: ultimi repiuntur. Quidam ĩpudentia confusi cum suos amores habeant suspectos: alterius lecto furtim tabescunt. Alios ĩsanabilis auaritiæ morbus cruciat. Alii inuicem cũ impetu ruunt. Nõnulli gloriæ studio ad astra usq; elati uitiorũ mole ad imum usq; corruunt. Quidã fodiunt ut ædificent: ac ædificando gaudent: quos postmodum poenitet opum suorum. Amicitiæ iura tollunt: atq; illa ĩ odium uertunt: ꝓximos expugnant pariter & propinquos. Et harum rerum auaritia auctor est: & cum nihil differant a ludo puerorum: qui nihil cõsilio ꝑ ætatem agunt. Sed quæ sibi iucunda uidentur ꝓ cupiditate tãtum sequuntur a brutis aĩalibus sepantur

Nam animalia bruta cũ ſuæ cupiditatis ſatura ſunt: ꝑ tẽpore quieſcunt. Nec ut plus habeãt quærũt. Nullus unquã leo humi aurum abſcõdit. Sitit aper quo uſq; aqua ſatur ſit. Lupuſ quoad ſe expleat deuorat: ſed ſatur factus poſtmodum quieſcit. Pardus ultra expletionẽ nihil tunc ulterius quærit. Taurus paſcẽdo expletus a pabulo deſiſtit. At hõi ut ſe expleat: nec dies nec noctes ſatis ſunt. Ferarũ coitus annũ fere ceſſat. Homo in coitu aſſidue irretitur. Nũ ridebo hominẽ qui ſuos fleat amores: a quibus cũ peculiũ cõſumpſit excluditur? Nũ ridebo eum: qui ſe & ſua ſcopulis & pelago cõmittit: cũ naufragus mare excratur? Nũ ridebo eum qui maiori pondere nauim onerauit: cum iacturã nauis deplorat? Hæc & ſimilia o Hippocrates nõ tibi uideor iure ridere? Veli equidem ualidiorem quãpiam medelam poſſe adinueni re. Sed nõ eſt opus medela: etiam ſi poenis eſſent farmaca. Qua in re ꝓgenitor tuus Aeſculapius ſatis eſt nobis exemplo: qui cũ ſalutem mortalibus præſtitit: fulmẽ pro gratia reportauit. Nũ tibi uideor eiuſdem eſſe ſortis: qui ut ĩſaniæ cauſas quærã animalia occido? atque ut uides hic ſcindo? Sed ea cauſa ex ipſis hominibus eſſet inquirẽda. Nam ſentis totũ orbem odiis & ſimultatibus plenũ: & morboſ in eo affatim coaceruatos. Nũquid hõ ab ipſo ortu totus eſt morbus? Puer inutilis: adoleſcens ſtultus: qui pedagogi

manu regitur:iuuenis ardens & efferatus:uir ambi/
tiosus:senex delirus atq; miser:qui uitã suam absq;
ratione cõsumpserit. Talis.n.ex matris utero nasci/
tur homo. Nam alii ira tumẽt. Alii stupris & adulte
riis student. Alii aliena cupiũt. Hõnulli sua sine fru/
ge cõsumũt. O si mihi potestas daretur domus oium
posse aperire: & quæ intus fiunt palam proponere.
Videres alios crapula uentrẽ distendi. Vino ingurgi
tari. Alios uomere. Alios tedio angi. Alios uenena
miscere. Alios insidias tẽdere. Alios calculũ confice/
re. Alios letari. Gemere alios. Quosdam in amicũ ẽt
causam conscribere. Alios inani gloria mente excide
re. Et alia his nõ minus perturbatiora in hominum
animis uersari. Nam iuuenes pariter & senes assidue
petunt:abnegant:laborant mendaciis pene ac lucro
sordidi. Alii delitiis natant. Alii fame conficiuntur.
Alii sepelliunt bona. Alii quæ possidẽt paruifaciũt:
& ad spes maiores animum semper tendũt. Insuper
alii sunt impudentes. Alii tenaces. Alii inexplebiles
alii obscitãtes. Alii abiecti. Alii elati insolẽtesq;. Alii
ampullosi & opinione inflati. Hæc præter alii cani/
bus:alii equis:alii statuis:alii gẽmis:alii tabulis:alii
legationibus:alii armis:alii sacris:alii coronis:alii cæ
dibus:plures rapinis solliciti sunt. Hi omnes impe/
tu feruntur. Alius ad bellum nauale: terrestre alius:
alius ad agros:alius ad forum: alius ad rostra:alius

ad ſubſellia: alii ad theatrum: alii ad pſcribendum: alii ad uoluptates: alii ad intemperantiam: alii ad ſecordiam: alii ad deſidiam. Hæc & huiuſmodi inepta & ſine ratione mortalium ſtudia cum intueor: me a riſu continere nõ poſſum o Hippocrateſ. Accedit ad hæc ꝙ artem medendi haudquaquã habẽt acceptã. Nam moroſi ſunt aſcultando & ſapientiam uocant inſaniam. Accepi ſæpius ab ægrotantibus qui dicerent aperte: artem tuam ſibi nocuiſſe q̃plurimum: ſiue id inuidia ſiue ingratitudine dicant. Quippe qui ægrotant: ſi quando liberantur: gratiam diis uel fortunæ agunt. Multi etiam praui natura eos oderunt: a quibus beneficium receperunt: & ægreferunt ꝙ putetur eos alicui eſſe obnoxios. Nonnulli cum inertes ſint & ignaui: præſtantioribus inimicantur: Iudicium eorum in ſenſu tantum cõſiſtit: quãq̃ aĩ affectu nec id fateri: nec eius eſſe ſortis atteſtari uelit. Idq; ex inuidia præcipue oritur: nec tu es iſcius huiuſmõi nugarũ qbuſdã ex affectiõibus nõ reꝑbãdis oĩo q̃s hactenus es ſecutus ſiue rei ſiue obtrectatiõis gratia. Stude igitur ridere: cũ nulla apḋ mortaleſ uera cognitio exiſtat: ſed ſtulti ũdiq; & ũdiq; ſint ſtulti. Et hæc dicẽs ſubriſit. Mihi qdẽ o Damagete deo ſimilis uiſus ẽ atq; eius forme oblitus, prioris: iq̃ o magne hoſpeſ Democrite magna qdẽ mũera ex hoc tuo hoſpitio ĩ coũ patriã reportabo. Nã admirãda ſapiẽtia tua

opipete me accepisti. Reuertar tuarum laudum pre-
co: qui naturæ uestigia sequēdo uerū tenes locutusq;
es. Sed cum mei animi cultū iā abs te pceperim: me
pmutabo. Nā & hora ita hortatur: & tui corporis ad
modum cura. Cras rursum hic tibi adero. Et hæc di-
cens surrexi: meq; seq ille paratus erat. Accedēti cui
dam nescio ex quo loco pugillares dedi: atq; abii fe
stinans ad Abderitas: qui ceu in specula me desuper
expectabant. Ad quos cū ueni: inquā Viri Abderitæ
gratia uobis multa ex uestra ad me legatione habe-
tur. Democritum nāq; uirum sapiētissimum uidi: q̄
solus homines moderatos facere potest. Hæc habeo
Damagete quæ de Democrito scribere possum: idq;
pfecto libens. Vale

Democritus Hippocrati. S. p. d.

u T mihi tanq̄ insaniēti elleborū dares fidem
habēs uiris mēte carētibus: a quibus studiū
nō ad decus sed ad insaniā existimatur: ad nos usq;
te contulisti o Hippocrates. & eo tēpore uenisti: quo
de situ mūdi & cæli descriptiōe ac de cælestibus con
scriberē astris. Scis. n. horū naturam: & q̄ hæc uere &
pbe sunt constituta: & q̄ ab oī insamia atq; stultitia
nimirū lōge sunt remota. Qua in re meū cōmēdasti
ingeniū: & illos hebetes ac ueluti insanos iudicasti.
Quippe quæ sub imaginibus p aerē disposita sūt: ea
nos errare sæpius faciūt: sed quæ ī mūdo cōspiciūtur

& athomis fabricata existũt: Horũ naturã mens mea inquirẽs in lucem sine errore adducit. Quas res libri quos iam scripsi apte attestãtur. Debes igitur & tu o Hippocrates cũ huiusmõi uiris nõ cõuenire: & minus cõuersari: quorũ aĩos infirmos & ĩcertos esse cognoscis. Nã his cũ crederes: si ellebori poculũ mihi ut insano dedisses: ita me insanire fecisses: quod artẽ tuã teq; ipsum demũ acriter dãnasset: licet ars nõ esset ĩ culpa. Quoniam si sanis detur elleborus: mentem ꝓculdubio obtenebrat. Si uero insaniẽtibus detur: nimirum mire cõducit. Scis enĩ ꝙ si me non iuenisses scribẽtem: sed aut inclusum: aut temere deambulantẽ: mihi ipsi loquẽtẽ: & quandoq; me ꝑturbantem: quandoq; ridẽtẽ suꝑ rebus ꝑ me opinatis: neq; mihi loquẽtibus attẽdentẽ: neq; mẽte & aĩo insistentem: ac fixe quandoq; cogitantẽ: cognouisses profecto ex uisu & oculorũ iudicio insaniẽti similẽ fuisse Democritum. Sed oportet medicũ non solũ aspectu morbos iudicare: sed rebus scrutari ac recẽsere utplurimum utrum morbus tunc incipiat: an medium teneat: an iam desinat. Præterea uarietatem tempus & ætatem obseruare: ac demum tunc morbum curare: nec minori diligentia totam mẽbrorum corporis naturam inspicere: quoniam ex his omnibus morbi facile inueniuntur. Misi tibi quæ de insania nuper notauerim. Vale.

Hippocrates Democrito. S. p. d.

a Rtis medicinæ salutares effectus o Democrite pleriq; homines oĩo nõ approbãt. Sed diis sæpenumero ascribũt. Et si natura aduersi quippiam agat: & quem curamus: illum interimat: medicũ ĩcusant: deos omittũt. Quare puto plus uitupationis q̄ laudis hanc medendi artem sortiri. Qua in arte licet sim iam senior: ad medicinæ finem nõ perueni. Nec ipse artis ĩuentor Aesculapius q quãdoque sibi ipsi dissonat: ut libri ab eo scripti demõstrãt. Per ea quæ nobis scribis medicinã ellebori dãnare uideris. Veni equidẽ o Democrite: ut tanquã insanũ te elleboro curarem: haud diuinans qs tu utiq; esses. Sed ut te uidi p Iouem nõ opus dementis: sed benigne suscipiẽtis conspexi: & sũme tuũ cõmendaui ingeniũ: atque optimũ mundi naturæq; interpretem iudicaui. Verũ enĩ qui me induxerunt: illos ut insanos dãnaui. Nã ipsi elleboro indigebant. Sed ex quo utriusq; nostrũ uoluntas nõ in unum adduxit: recte facies: si crebro ad nos scribens quæ scribis: eorum nos pticipes facies. Nam & ipse tibi misi quæ de ellebori effectiõe iam scripserim. Vale.

Hippocrates Thessalo filio suo. S. p. d.

c Ognitionẽ geometriæ arithmetricæq; ut pbe teneas cura fili diligenter. Nam nõ solum tibi uitam præclaram et utilitatis plurimum i humana

forte præstabit: sed mentem acriorem illustrioremq; oibus in rebus quæ ad medendi usum cōferunt effi ciet. Atq cognitio quidem geometriæ quæ ex pluri bus figuris spetiebusq; pluribus existens: tota in de monstratione consumitur: perutilis est ad ossiū posi tiones: directiones: ac reliquas membrorum disposi tiones. Cum ipsas uarias membrorum dispositiōes reddat notiores. Nam clausura articulorum ac ossiū confractorum ustione: pforatione: cōpositione: ac oī reliqua cura scite medicus utitur: & qui sit proprius locus cuiusq; ossis probe exploratum tenet. Ordo ue ro arithmeticæ ad circuitus & irratiōabiles febrium motus ad ægrotantium iudicium ac morborum cer titudinem mirum i modum ualet. Est. n. lōge cōmo dum & i arte medendi huiusmodi habere adiumen ta: quæ uexatiōis & quietis ptes nō æquas ad æquā sortem absq; errore notissimas præstant. Quare ad utriusq; huiusmodi facultatis cognitionem accede re uelis. Vale.

F I N I S

FLORENTIAE
facta est harum epistola
rum impressio Per Antonium
Francisci Venetum. Anno Domini
M.CCCCLXXXVII. X. kalen. Iulias

